

BUITEN

12^e JAARGANG N°. 19.

ZATERDAG 11 MEI 1918.

ROTHENBURG OB DER TAUBER. DE SPITALPOORT.

„O, wel...“
 „En ook niet op iemand anders?“
 Juffrouw Dolly prikte met haar parasol in het zand.
 „En ook niet op iemand anders?“ vroeg ik weer.
 Juffrouw Dolly keek even in mijn richting.
 „En ook niet op iemand anders?“ zei ik.
 Juffrouw Dolly keek strak voor zich uit.
 „En ook niet...“ begon ik.
 „Hallo, ouwe jongen, waar ben jij zoo ineens vandaan gekomen?“
 „Wel, Archie!“ riep juffrouw Dolly.
 „O, hoe gaat het, Mickleham, beste kerel? Ga hier zitten; ik ga juist heen — juist heen. Ja, werkelijk, op mijn eer, een afspraak met iemand in de club. Drommels, ik ben laat!“
 En toen ik wegging hoorde ik juffrouw Dolly zeggen: „Ik dacht dat je nooit zou komen, Archie, lieveling!“ En ze kon toch onmogelijk weten dat hij komen zou. Evenmin als ik.

II.

HARTELIJKE BLOEDVERWANTEN.

Den volgenden dag bracht ik juffrouw Dolly een bezoek, met het doel haar mijn klein geschenk aan te bieden bij gelegenheid van haar huwelijk met Lord Mickleham. Het was een aardig stukje juweelwerk — een paarlen hart, gebroken, (robijnen stelden het bloed voor) en samengehouden door een gouden speld, met diamanten bezet; over het geheel prijkte een gravenkroon. Ik had mij er nog al wat moeite voor getroost en was daarom dankbaar dat juffrouw Dolly mij vroeg de symboliek te verklaren.
 „Het is mijn hart,“ merkte ik op; „het breken is uw werk; de speld...“

Hier viel juffrouw Dolly mij in de rede. Om de waarheid te zeggen speelt het mij niet, want ik zat wel wat verlegen met de beteekenis van de speld.

„Wat een onzin, mijnheer Carter!“ zei ze; „maar het is allerliefst. Ik ben je heel, heel dankbaar. Vind je bloedverwanten geen grappige lui?“

„Als je van onderwerp wilt veranderen, doe het dan, maar verg niet dat ik mijn gevoelens verander.“

„Kijk eens hier,“ vervolgde ze, mij een bundel brieven voorhoudend. „Hier zijn de felicitatie-epistels van de bloedverwanten. Zal ik er een paar voorlezen?“

„Het zal een heel aardige tijdpassering zijn,“ zei ik.

„Deze is van tante Georgiana — ze is een weduwe — woont te Cheltenham. — Mijn beste Dorothea...“

„Wie?“

„Dorothea is mijn naam, mijnheer Carter. Het beteekent „gave des hemels,“ weet je.“

„Juist, wees zoo goed voort te gaan. Ik herkende je niet zoo dadelijk.“

„Beste Dorothea. Met groote dankbaarheid heb ik het nieuws van uw engagement vernomen. De liefde van een braaf man te verwerven is een groote prijs. Ik hoop dat gij u die waardig zult toonen. Het huwelijk is een beproeving en een kans...“

„Juist, juist!“ zei ik. „Een beproeving voor den man en —“

„Houd je stil, mijnheer Carter. — Een beproeving en een kans. Het beproeft het hart en het opent een nuttigen werkkring, die — en zoo gaat ze voort. Ik begrijp niet waarom mij zoo de les gelezen moet worden, alleen omdat ik ga trouwen. Begrijp jij het, mijnheer Carter?“

„Laat ons een ander probeeren,“ zei ik. „Van wie is die op dat rose-papier?“

„O, die is van Georgy Vane. Ze is heel grappig. — Beste ouwe Dolly, — Dus je hebt het klaar gespeeld. Hartelijke gelukwensen. Ik dacht, dat je zoo dom zou wezen om je kans weg te gooien. — Daar is niets bijzonders verder, mijnheer Carter. Kijk eens hier. Luister. Deze is van oom Willem. Hij is een geestelijke, moet je weten. — Mijn beste Nicht, — Ik heb met groote voldoening uw engagement vernomen. Tante en ik zenden onze beste wenschen. Ik herinner mij den vader van Lord Mickleham heel goed uit den tijd toen ik predikant was op een plaats bij Worcester. Hij was een geregeld kerkganger en steunde alle goede werken in het bisdom. Als zijn zoon op hem gelijkt, (verbeeld je, Archie!) hebt ge u een schat verworven. Ik hoop dat ge een gepast besef hebt van de verantwoordelijkheid, die gij op u neemt. Het huwelijk biedt u geen kleine kansen; het brengt eveneens zekere beproevingen mee...“

„Wel, je leest weer den brief van tante Georgiana.“

„Doe ik? Neen toch niet, hij is van oom Willem.“

„Laten we dan een nieuwen greep doen — tenzij je den brief van Georgy Vane verder wilt lezen.“

„Goed. Hier is die van nicht Suzanna. Zij is een oude vrijster, weet je. Hij is heel lang. Hier is een stukje er van. — De vrouw heeft het in haar macht een heiligen invloed uit te oefenen. Ik heb niet het genoegen Lord Mickleham te kennen, maar ik hoop, lieve, dat ge uw macht op hem ten goede zult gebruiken. Ik kan niet ontkennen dat ik, toen je bij mij logeerde, den indruk kreeg, dat je overhelde tot wuftheid. Ongetwijfeld zal het huwelijk u bezadiger doen worden. Tracht van de lessen van het huwelijk een goed gebruik te maken. Hiernevens zend ik u een biscuitbus — en zoo voort.“

„Een heel gepaste brief,“ zei ik.

Juffrouw Dolly veroorloofde zich een licht grimas en nam een anderen brief op.

„Deze,“ zei ze, „is van mijn schoonzuster, Mevr. Algernon-Foster.“

„Een dochter van Lord Doldrums, niet?“

„Ja. — Mijn lieve Dorothea, — Ik heb uw nieuws vernomen. Ik hoop dat het tot uw geluk zal strekken. Ik geloof dat iedere vrouw, die conscientieus haar plicht doet, in het huwelijksleven geluk kan vinden. Haar man en haar kinderen nemen al haar tijd in beslag en indien ze al weinig kan genieten van de lichtere vermaken van het leven, dan heeft zij ten minste het bewustzijn, dat zij van nut is in de wereld. Wees zoo goed nevensgaande boekdeeltjes (het is Browning) aan te nemen als een klein... — Zeg, mijnheer Carter, denk je dat het werkelijk zoo erg is?“

„Het is nog tijd, om je terug te trekken,“ merkte ik op.

„O, wees niet zoo dwaas. Hier, deze is van mijn broer Tom. — Lieve Dol, — Toen ik laatst Mickleham ontmoette dacht ik dat hij vrijwel een ezel was, maar jij zult het wel het beste weten. Wat heeft hij voor een soort van plaats? Neemt hij een jachtterrein in Schotland? Ik meen gelezen te hebben dat hij een plezierjacht houdt. Is dat zoo? Doe hem mijn hartelijke groeten. Veel geluk, beste meid! Tom. P. S. Ik ben blij, dat ik het niet ben, zeg.“

„Een weerzinwekkende brief,“ merkte ik op.

„Heelemaal niet,“ zei juffrouw Dolly, bekoorlijk glimlachend. „Net iets voor dien lieven besten Tom. Luister nu eens naar dien van grootpapa. — Mijn lieve kleindochter. De alliantie... (dat vind ik mooi gezegd, dat klinkt als van de koninklijke familie, niet waar, mijnheer Carter?) De alliantie, die ge op het punt zijt aan te gaan, is in alle opzichten een zeer wenschelijke. Ik zend je mijn zegen en een kleine cheque als een bijdrage voor uw uitzet. Uw toegenegen Jns Wm Foster.“

„Dat,“ zei ik, „is nog de beste, dien we gehad hebben.“

„Ja, het is 500,“ zei ze glimlachend.

„Hier is die van de oude Lady M.“

„Van wie?“ riep ik uit.

„Van Archie's moeder, weet je. — Mijn lieve Dorothea (zoals ik veronderstel, dat ik u nu moet noemen), Archibald heeft ons zijn engagement meegedeeld, en ik en de meisjes (er zijn vijf meisjes, mijnheer Carter) haasten ons zijn bruid te verwelkomen. Ik ben er zeker van, dat Archie zijn bruid heel gelukkig zal maken. Hij is een beetje veeleischend (evenals zijn lieve vader) maar hij heeft een goed hart en is niet lastig met zijn maaltijden. Natuurlijk zullen wij met het meeste genoegen dadelijk de Towers ontruimen. Ik hoop dat wij u spoedig een langen tijd bij ons zullen zien. Archie is vol van uw lof en wij hebben alle vertrouwen in zijn smaak. Archie — Het is allemaal over Archie, zie je.“

„Natuurlijk!“ zei ik.

„Wel, dat zie ik niet in. Me dunkt dat ik ook een beetje meetel. O, kijk, hier is die van neef Fred — maar hij is altijd zoo dwaas. Ik zal den zijnen maar niet voorlezen.“

„O, een klein stukje maar,“ vroeg ik.

„Nu, luister dan. — Ik zal hem niet kunnen vermoorden, dus moet ik je wel gelukwensen. Al wat ik kan zeggen, Dolly, is, dat ik hem houd voor den gelukkigsten (Hier staat iets dat ik niet lezen kan — kerel of duivel) waar ik ooit van gehoord heb. Ik zou wel eens willen weten, of je dien avond vergeten bent...“

„Welnu, ga voort!“ Want ze hield op.

„O, verder is er niets bijzonders.“

„En heb je werkelijk dien avond vergeten?“

„O, heelemaal,“ zei juffrouw Dolly, met het hoofd knikkend.

„Maar hij zendt me zijn hartelijke groeten en een armband. Hij kan hem onmogelijk betalen, de arme jongen.“

„Die jonge schavuit!“ zei ik streng. (Ik had mijn paarlen hart betaald).

„En dan komt er een heele voorraad meisjesbrieven. O, daar is er een van Maud Tottenham — ze is een achterlicht, moet je weten — hij is erg vermakelijk. — Ik placht je fiancé oppervlakkig te kennen. Hij scheen me heel aardig toe, maar het is lang geleden en we hebben elkaar niet dikwijls ontmoet. Ik hoop dat hij werkelijk veel van je houdt en dat het niet louter een luim is. Daar je zooveel van hem houdt zou het erg jammer zijn, als hij niet heel veel om je gaf.“

„Leg dat eens uit, juffrouw Dolly,“ zei ik.

„Ze probeerde hem zelf te vangen,“ zei juffrouw Dolly.

„O, nu begrijp ik het. Is dat alles?“ (Wordt vervolgd).

LENTE'S KOMST.

Een zacht-groen knoppenkleed ligt uitgespreid
 Over de kale takken van de struiken,
 De narcisbloemen zijn aan het ontluiken,
 En over alles ligt een waas van zonnigheid.

Ik weet een groep viooltjes, die al geuren,
 En 't speenkruid staat te bloeien langs de gracht,
 't Is of de helle zon in 't water lacht,
 De hemel geeft z'n mooiste wolkenkleuren.

't Is alles stil — en t'och is alles leven.

't Is als een droom, en t'och ontwaakt het al,

De lente komt, en zij gaat overal

Haar jeugd, haar vreugd, haar bloei en liefde geven.

MELANIE.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

DOLLY MICKLEHAM, DOOR ANTHONY HOPE	BLZ. 218
LENTE'S KOMST (GEDICHT), DOOR MELANIE	219
ROTHENBURG OB DER TAUBER, (SLOT), DOOR G. WIJGMANS, GEÏLLUSTREERD	BLZ. 217, 220—223
VAN HOTELS, DOOR JOH. W. BROEDELET	BLZ. 222
EEN LENTE-ZWAM, DOOR M., GEÏLLUSTREERD	224
SEDUCTION, DOOR E. VAN LIDTH DE JEUDE	224
VELD-WEDSTRIJDEN VOOR HONDEN, DOOR TOM SCHILPEROORT, GEÏLLUSTREERD	225
BOEKBESPREKING, DOOR J. C. MUIJEN	225
TUIN-DAHLIA'S, DOOR E. TH. W., GEÏLLUSTREERD	226
GLADIOLUS, DOOR E. TH. W., GEÏLLUSTREERD	BLZ. 226—227
WILDE DIEREN DIE IK GEKEND HEB, DOOR E. THOMPSON SETON (19)	227
DE VLIET IN HET BOSCH VAN BREDIUS, ILLUSTRATIE	BLZ. 228

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74-76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

Afzonderlijke nummers: Prijs 25 cts.

DOLLY MICKLEHAM

DOOR ANTHONY HOPE.

I.

EEN BESCHAAFDE OPVOEDING.

„WEL, zie nu toch eens zoo'n ondankbaarheid!” riep juffrouw Dolly Foster plotseling.

„Waar?” vroeg ik, uit mijn gepeinzen opschrikkend. Ze wees op een jongen man, die juist onze zitplaats passeerde. Hij zag er heel chic uit en wandelde met een dame in de meest nieuwmodische kleederdracht.

„Ik heb het fortuin van dien man gemaakt en nu negeert hij me totaal in 't gezicht van de heele Rotten Row. Het is monsterachtig. Als ik mij niet met hem bemoeid had, zou hij dan verloofd zijn met drie duizend per jaar en — het leelijkste meisje van Londen?”

„Nu, nu, het leelijkste niet,” pleitte ik, „denk aan....”

„Nu, in elk geval héél leelijk. Ik was juist op het punt om hem te groeten. Ik deed het bijna.”

„Je hebt het werkelijk gedaan.”

„Nee, heusch niet. Ik heb het stellig niet gedaan.”

„Nu, dan deed je het niet. Het léék er alleen maar op.”

„Ik ontmoette hem,” zei juffrouw Dolly, „drie jaar geleden. In dien tijd was hij, o heelemaal niet presentabel. Hij was geheelonthouder, hij rookte niet en hij ging altijd naar concerten. O, en hij droeg lang haar, en een korte broek en zijn hoed achter op zijn hoofd. En zijn paraplu....”

„Ja, „waar droeg hij die?”

„Hij vervoerde die, mijnheer Carter. Zeg toch niet zulke dwaze dingen! Vervoerde die onopgerold, zie je, en had dan gewoonlijk een papieren pak in de andere hand. En hij droeg een bril ook.”

„Dan is hij zeker veel veranderd, uiterlijk ten minste.”

„Ja, zie je, en dat heeft hij aan mij te danken. Ik nam hem onder handen en onderwees hem, en nu....!”

„Ja, dat weten we. Maar hoe onderwees je hem? Hield je Zaterdagavond lezingen voor hem of zoo iets?”

„O, iederen avond lezingen, en meestal ochtendwandelingen. En ik leerde hem dansen en ik brak met mijn eigen handen zijn verschrikkelijke viool stuk.”

„Maar dat zijn vrij eigenmachtige handelingen die je daar noemt.”

„Ik begrijp niet, wat je bedoelt. Ik houd er nu eenmaal van, dat een man chic is. Jij niet, mijnheer Carter? Je bent ook niet zoo chic als je wel kon zijn. Nu, wil ik je ook eens onder handen nemen?” En ze glimlachte me toe.

„Laat me je methode eens hooren. Wat deed je met hem?”

„Met Phil Meadows? O, niets bijzonders. Ik liet me zoo nu en

dan eens een opmerking ontvallen, als hij onzin praatte. Ik placht te juister tijd te spreken, begrijp je?”

„Maar waarom hadden je woorden zooveel invloed, juffrouw Foster?”

„Wel, mijnheer Carter, ik liet hem beloven, dat hij in dergelijke kleine dingen precies zou doen, wat ik wenschte. Hij kon toch moeilijk verwachten dat ik zou gaan wandelen met een man, die een bruin papieren pakje droeg, alsof we naar den winkel waren geweest om een pond thee?”

„Maar ik zie toch nog niet in, waarom hij al zijn gewoonten zou....”

„O, wat ben je dom! Natuurlijk hield hij van me, zie je!”

„O, deed hij dat? Nu wordt het me duidelijk.”

„Je schijnt dat erg dwaas te vinden?”

„Niet dat hij dat deed, maar dat hij dat blijkbaar nu niet meer doet.”

„Nu, ik moet zeggen, dat je je daar heel handig hebt uitgered, voor jouw doen. Nee, hij doet dat nu niet. Zie je, hij begreep mijn beweegredenen verkeerd. Hij dacht — wel, ik geloof dat hij dacht, dat ik iets om hem gaf, zie je. Natuurlijk deed ik dat niet.”

„Ook niet een klein beetje?”

„Alleen maar als een vriend — en een leerling, zie je. En toen hij zijn haar had laten knippen en een nette jas had gekocht (verbeeld je, hij had er nooit een gehad!) zag hij er werkelijk heel aardig uit. Hij heeft mooie oogen. Heb je dat opgemerkt?”

„Nee, in 't geheel niet.”

„O, je bent ook zoo onoplettend.”

„O, niet altijd. Ik heb heel goed opgemerkt dat jouw....”

„O, alsjeblieft niet! Dat is nergens toe nut, nietwaar?”

Ik keek heel ongelukkig. Men is het er algemeen over eens dat ik heel ongelukkig ben sinds het engagement van juffrouw Foster met den graaf van Mickleham bekend is gemaakt.

„Wat zei ik ook weer voor — voor je — o, over Phil Meadows natuurlijk. Ik mocht hem heel graag, zie je, of ik zou mij al die moeite niet getroost hebben. Zijn eigen moeder bedankte me.”

„Ik heb niets meer te zeggen,” zei ik.

„Maar daarna schreef ze mij een verschrikkelijken brief.”

„Je bent zoo erg elliptisch.”

„Zoo erg wat, mijnheer Carter?”

„Je laat zooveel weg, meen ik. Na wat?”

„Wel, nadat ik hem weggezonden had. Heb ik je dat niet verteld? O, we hadden een vreeselijke scène. Hij was woest, mijnheer Carter, hij schold me op de verschrikkelijkste manier uit, en —

„Trok zijn haar uit?”

„Het was niet lang genoeg om het beet te pakken,” lachte ze. „Maar inderdaad, lach er niet om, het was verschrikkelijk. En zoo onrechtvaardig! En toen, den volgenden dag, toen ik meende dat alles gelukkig voorbij was, toen kwam hij terug, en verontschuldigde zich, en schold zichzelf verschrikkelijk uit — wel, dat was wezenlijk nog erger.”

„Maar waar beklaagde de kerel zich over?” vroeg ik op een toon van verontwaardiging.

„O, hij zei dat ik zijn geloof in de vrouwen verwoest had, zie je, en dat ik hem misleid had, en dat ik — wel, hij was heusch heel ruw. En een heel jaar ging hij voort met in dien toon brieven te schrijven. Ik vond het heel onaangenaam.”

„Maar hij keerde toch niet terug tot een korte broek en een viool, wel?” vroeg ik bezorgd.

„O nee, maar hij vergat al wat hij mij verschuldigd was, en hij zei me, dat zijn hart dood was en dat hij nooit meer iemand lief zou hebben.”

„En hij gaat met dat meisje trouwen!”

„O, maar hij geeft niet om haar,” verzekerde juffrouw Dolly geruststellend. „Het is om het geld, zie je. Zelf had hij geen duit. Nu is hij geborgen voor zijn heele leven.”

„En dat alles is hij jou verschuldigd!” zei ik met bewondering.

„Ja, dat is hij zeker.”

„Maar ik vind toch niet, dat zij zoo erg leelijk is.” (Ik had haar gezicht niet gezien).

„Mijnheer Carter! Ze is afschuwelijk!”

Ik liet het onderwerp varen.

„En nu,” zei juffrouw Dolly weer, „negeert hij me heelemaal.”

„Het is het toppunt van ondankbaarheid. Jou het hof te maken was een beschaafde opvoeding.”

„Juist, is het niet? Hoe aardig zeg je dat. Een beschaafde opvoeding. Ik zal het Archie vertellen.” (Archie is Lord Mickleham).

„Wat? Dat over Phil Meadows?”

„Groote goedheid, nee mijnheer Carter. Maar wat je daar zei, zie je.”

„Maar waarom zou je Mickleham dat van Phil Meadows niet vertellen?” drong ik aan. „Je weet toch, dat het je tot eer verstrekt, niet waar?”

„Ja, dat weet ik, maar mannen zijn zoo dom. Zie je, Archie denkt —

„Natuurlijk denkt hij dat.”

„Maar laat me toch uitpraten.”

„Archie denkt, dat je nooit verliefd geweest bent.”

„Ja, dat denkt hij. Natuurlijk was ik niet verliefd op Phil —

„Niet een klein beetje?”

„O, wel...”

„En ook niet op iemand anders?”

Juffrouw Dolly prikte met haar parasol in het zand.

„En ook niet op iemand anders?” vroeg ik weer.

Juffrouw Dolly keek even in mijn richting.

„En ook niet op iemand anders?” zei ik.

Juffrouw Dolly keek strak voor zich uit.

„En ook niet...” begon ik.

„Hallo, ouwe jongen, waar ben jij zoo ineens vandaan gekomen?”

„Wel, Archie!” riep juffrouw Dolly.

„O, hoe gaat het, Mickleham, beste kerel? Ga hier zitten; ik ga juist heen — juist heen. Ja, werkelijk, op mijn eer, een afspraak met iemand in de club. Drommels, ik ben laat!”

En toen ik wegging hoorde ik juffrouw Dolly zeggen: „Ik dacht dat je *nooit* zou komen, Archie, lieveling!” En ze kon toch onmogelijk weten dat hij komen zou. Evenmin als ik.

II.

HARTELIJKE BLOEDVERWANTEN.

Den volgenden dag bracht ik juffrouw Dolly een bezoek, met het doel haar mijn klein geschenk aan te bieden bij gelegenheid van haar huwelijk met Lord Mickleham. Het was een aardig stukje juweelwerk — een paarlen hart, gebroken, (robijnen stelden het bloed voor) en samengehouden door een gouden speld, met diamanten bezet; over het geheel prijkte een gravenkroon. Ik had mij er nog al wat moeite voor getroost en was daarom dankbaar dat juffrouw Dolly mij vroeg de symboliek te verklaren.

„Het is mijn hart,” merkte ik op; „het breken is uw werk; de speld...”

Hier viel juffrouw Dolly mij in de rede. Om de waarheid te zeggen speet het mij niet, want ik zat wel wat verlegen met de beteekenis van de speld.

„Wat een onzin, mijnheer Carter!” zei ze; „maar het is allerliefst. Ik ben je heel, heel dankbaar. Vind je bloedverwanten geen grappige lui?”

„Als je van onderwerp wilt veranderen, doe het dan, maar verg niet dat ik mijn gevoelens verander.”

„Kijk eens hier,” vervolgde ze, mij een bundel brieven voorhoudend. „Hier zijn de felicitatie-epistels van de bloedverwanten. Zal ik er een paar voorlezen?”

„Het zal een heel aardige tijdpassering zijn,” zei ik.

„Deze is van tante Georgiana — ze is een weduwe — woont te Cheltenham. — Mijn beste Dorothea...”

„Wie?”

„Dorothea is mijn naam, mijnheer Carter. Het beteekent „gave des hemels,” weet je.”

„Juist, wees zoo goed voort te gaan. Ik herkende je niet zoo dadelijk.”

„Beste Dorothea. Met groote dankbaarheid heb ik het nieuws van uw engagement vernomen. De liefde van een braaf man te verwerven is een groote prijs. Ik hoop dat gij u die waardig zult toonen. Het huwelijk is een beproeving en een kans...”

„Juist, juist!” zei ik. „Een beproeving voor den man en —”

„Houd je stil, mijnheer Carter. — Een beproeving en een kans. Het beproeft het hart en het opent een nuttigen werkkring, die — en zoo gaat ze voort. Ik begrijp niet waarom mij zoo de les gelezen moet worden, alleen omdat ik ga trouwen. Begrijp jij het, mijnheer Carter?”

„Laat ons een ander probeeren,” zei ik. „Van wie is die op dat rose-papier?”

„O, die is van Georgy Vane. Ze is heel grappig. — Beste ouwe Dolly, — Dus je hebt het klaar gespeeld. Hartelijke gelukwensen. Ik dacht, dat je zoo dom zou wezen om je kans weg te gooien. — Daar is niets bijzonders verder, mijnheer Carter. Kijk eens hier. Luister. Deze is van oom Willem. Hij is een geestelijke, moet je weten. — Mijn beste Nicht, — Ik heb met groote voldoening uw engagement vernomen. Tante en ik zenden onze beste wenschen. Ik herinner mij den vader van Lord Mickleham heel goed uit den tijd toen ik predikant was op een plaats bij Worcester. Hij was een geregeld kerkganger en steunde alle goede werken in het bisdom. Als zijn zoon op hem gelijkt, (verbeeld je, Archie!) hebt ge u een schat verworven. Ik hoop dat ge een gepast besef hebt van de verantwoordelijkheid, die gij op u neemt. Het huwelijk biedt u geen kleine kansen; het brengt eveneens zekere beproevingen mee...”

„Wel, je leest weer den brief van tante Georgiana.”

„Doe ik? Neen toch niet, hij is van oom Willem.”

„Laten we dan een nieuwen greep doen — tenzij je den brief van Georgy Vane verder wilt lezen.”

„Goed. Hier is die van nicht Suzanna. Zij is een oude vrijster, weet je. Hij is heel lang. Hier is een stukje er van. — De vrouw heeft het in haar macht een heiligen invloed uit te oefenen. Ik heb niet het genoegen Lord Mickleham te kennen, maar ik hoop, lieve, dat ge uw macht op hem ten goede zult gebruiken. Ik kan niet ontkennen dat ik, toen je bij mij logeerde, den indruk kreeg, dat je overhelde tot wuftheid. Ongetwijfeld zal het huwelijk u bezadigder doen worden. Tracht van de lessen van het huwelijk een goed gebruik te maken. Hiernevens zend ik u een biscuitbus — en zoo voort.”

„Een heel gepaste brief,” zei ik.

Juffrouw Dolly veroorloofde zich een licht grimas en nam een anderen brief op.

„Deze,” zei ze, „is van mijn schoonzuster, Mevr. Algernon-Foster.”

„Een dochter van Lord Doldrums, niet?”

„Ja. — Mijn lieve Dorothea, — Ik heb uw nieuws vernomen. Ik hoop dat het tot uw geluk zal strekken. Ik geloof dat iedere vrouw, die conscientieus haar plicht doet, in het huwelijksleven geluk kan vinden. Haar man en haar kinderen nemen al haar tijd in beslag en indien ze al weinig kan genieten van de lichtere vermaken van het leven, dan heeft zij ten minste het bewustzijn, dat zij van nut is in de wereld. Wees zoo goed nevensgaande boekdeeltjes (het is Browning) aan te nemen als een klein... — Zeg, mijnheer Carter, denk je dat het werkelijk zoo erg is?”

„Het is nog tijd, om je terug te trekken,” merkte ik op.

„O, wees niet zoo dwaas. Hier, deze is van mijn broer Tom. — Lieve Dol, — Toen ik laatst Mickleham ontmoette dacht ik dat hij vrijwel een ezel was, maar jij zult het wel het beste weten. Wat heeft hij voor een soort van plaats? Neemt hij een jachtterrein in Schotland? Ik meen gelezen te hebben dat hij een plezierjacht houdt. Is dat zoo? Doe hem mijn hartelijke groeten. Veel geluk, beste meid! Tom. P. S. Ik ben blij, dat ik het niet ben, zeg.”

„Een weerzinwekkende brief,” merkte ik op.

„Heelemaal niet,” zei juffrouw Dolly, bekoorlijk glimlachend.

„Net iets voor dien lieven besten Tom. Luister nu eens naar dien van grootpapa. — Mijn lieve kleindochter. De alliantie... (dat vind ik mooi gezegd, dat klinkt als van de koninklijke familie, niet waar, mijnheer Carter?) De alliantie, die ge op het punt zijt aan te gaan, is in alle opzichten een zeer wenschelijke. Ik zend je mijn zegen en een kleine cheque als een bijdrage voor uw uitzet. Uw toegenegen Jns Wm Foster.”

„Dat,” zei ik, „is nog de beste, dien we gehad hebben.”

„Ja, het is 500,” zei ze glimlachend.

„Hier is die van de oude Lady M.”

„Van wie?” riep ik uit.

„Van Archie's moeder, weet je. — Mijn lieve Dorothea (zooals ik veronderstel, dat ik u nu moet noemen), Archibald heeft ons zijn engagement meegedeeld, en ik en de meisjes (er zijn vijf meisjes, mijnheer Carter) haasten ons zijn bruid te verwelkomen. Ik ben er zeker van, dat Archie zijn bruid heel gelukkig zal maken. Hij is een beetje veeleischend (evenals zijn lieve vader) maar hij heeft een goed hart en is niet lastig met zijn maaltijden. Natuurlijk zullen wij met het meeste genoegen dadelijk de Towers ontruimen. Ik hoop dat wij u spoedig een langen tijd bij ons zullen zien. Archie is vol van uw lof en wij hebben alle vrouwen in zijn smaak. Archie — Het is allemaal over Archie, zie je.”

„Natuurlijk!” zei ik.

„Wel, dat zie ik niet in. Me dunkt dat ik ook een beetje meetel. O, kijk, hier is die van neef Fred — maar hij is altijd zoo dwaas. Ik zal den zijnen maar niet voorlezen.”

„O, een klein stukje maar,” vroeg ik.

„Nu, luister dan. — Ik zal hem niet kunnen vermoorden, dus moet ik je wel gelukwensen. Al wat ik kan zeggen, Dolly, is, dat ik hem houd voor den gelukkigsten (Hier staat iets dat ik niet lezen kan — kerel of duivel) waar ik ooit van gehoord heb. Ik zou wel eens willen weten, of je dien avond vergeten bent...”

„Welnu, ga voort!” Want ze hield op.

„O, verder is er niets bijzonders.”

„En heb je werkelijk dien avond vergeten?”

„O, heelemaal,” zei juffrouw Dolly, met het hoofd knikkend.

„Maar hij zendt me zijn hartelijke groeten en een armband. Hij kan hem onmogelijk betalen, de arme jongen.”

„Die jonge schavuit!” zei ik streng. (Ik had mijn paarlen hart betaald).

„En dan komt er een heele voorraad meisjesbrieven. O, daar is er een van Maud Tottenham — ze is een achterlicht, moet je weten — hij is erg vermakelijk. — Ik placht je fiancé oppervlakkig te kennen. Hij scheen me heel aardig toe, maar het is lang geleden en we hebben elkaar niet dikwijls ontmoet. Ik hoop dat hij werkelijk veel van je houdt en dat het niet louter een luim is. Daar je zooveel van hem houdt zou het erg jammer zijn, als hij niet heel veel om je gaf.”

„Leg dat eens uit, juffrouw Dolly,” zei ik.

„Ze probeerde hem zelf te vangen,” zei juffrouw Dolly.

„O, nu begrijp ik het. Is dat alles?” (Wordt vervolgd).

LENTE'S KOMST.

Een zacht-groen knoppenkleed ligt uitgespreid
Over de kale takken van de struiken,
De narcisbloemen zijn aan het ontluiken,
En over alles ligt een waas van zonnigheid.

Ik weet een groep viooltjes, die al geuren,
En 't speenkruid staat te bloeien langs de gracht,
't Is of de helle zon in 't water lacht,
De hemel geeft z'n mooiste wolkenkleuren.

't Is alles stil — en tóch is alles leven.

't Is als een droom, en tóch ontwaakt het al,

De lente komt, en zij gaat overal

Haar jeugd, haar vreugd, haar bloei en liefde geven.

MELANIE.

ROTHENBURG OB DER TAUBER. HET LAAGSTE GEDEELTE DER SCHMIEDEGASSE „PLÖNLEIN“.

ROTHENBURG OB DER TAUBER.

EEN BEELD VAN ONGEREPT STEDENSCHOON. (Slot).

DE geest bond de stof met de banden der verzaking van de wereldsche dingen, ten voordeele van die, welke niet van deze wereld zijn. Het gebouw waarin men zijn God diende, werd met den grootsten eerbied en met liefde behandeld, het was immers veel belangrijker dan dat van den burger. Het huis waar het Opperwezen woonde, was grooter niet alleen doch veel schooner dan dat waar het gewone dagelijksche leven huisvesting vond.

Hoe nietig, hoe klein lijken de woningen der burgers naast en in vergelijking met die machtige kerklichamen met hun hoog opwaarts gaande slanke torens, en hun vertikaal lijnenspel.

Hoe juist wordt de geest die daaruit spreekt gekenschetst door Goethe in Faust II, waar hij den architect laat zeggen:

Schmalpfeiler lieb ich, strebend, grenzenlos;
Spitsböiger Zenith erhebt den Geist;
Solch ein Gebäu erbaut uns allermeist.

Men beschouwe de Gothische kerkgebouwen waar de steen, honderdmaal doorbroken, tot ragfijn kantwerk wordt, waar teere lijnen in elkaar vervloeien; de stof gaat als 't ware op, wordt opgelost in geest.

In Rothenburg is de St. Jacobskerk vooral een treffend voorbeeld daarvan, alhoewel de twee torens, die het kerklichaam flankeren, even aan de Romaansche bouwwijze herinneren. Aan deze kerk en de Wolfgangkerk uit het tijdperk der laat Gothiek zijn duidelijk de sporen van den flamboyant-stijl te herkennen.

Zuid-Duitschland was veel ontvankelijker voor Romaansche invloeden dan Noord-Duitschland. Dit is ook het geval bij het nieuwe gedeelte van het stadhuis, met zijn levendigen hoektoren, zijn traptoren, die wel geïnspireerd lijkt op die van het kasteel te Blois, en zijn loggia met breeden opgang.

Hier viert de horizontale lijn triomf.

De stof wordt niet meer zoo verwerpelijk beschouwd, zij verbreekt de boeien, haar door den geest gelegd, het aardsche leven heeft veel van zijne bekoring en schoonheid herwonnen. De levenslijn wijst niet meer naar omhoog, doch naar de vlakke aarde.

Het wereldsche herneemt zijn rechten, het is weer vergund

de aardsche goederen te genieten, de burger-koopman en nijveraar staat naast den geestelijke. De kerk heeft haar eerste plaats verloren, zij moet nu in grootte en grootschheid met het stadhuis wedijveren. Blijde versieringen verlevendigen en vervroolijken het burgerhuis, dat niet meer zoo somber en nuchter is.

Het Rothenburgsche stadhuis, een der belangrijkste en heerlijkste voorbeelden van den Gothischen en Renaissance profaanbouw in Zuid-Duitschland, is wat het laatste gedeelte betreft eene schepping van den stadbouwmeester Wolf Löscher uit Plauen, behalve de in 1681 gebouwde loggia.

Zijn woonhuis ook, het beroemde „Baumeisterhaus“, bewijst dat deze bouwmeester een meester in het bouwen was. Het vertoont klassieke invloeden daar waar het menschenbeeld als steunend, schragend element is gebezigd, zooals aan de gaanderij van het Erechtheion te Athene. Het is echter geen zinledige versiering, of klakkelooze nabootsing. Integendeel, iedere rij beelden vervult een rol, draagt de overkraging van eene verdieping, zij is even hoog als de meer lang dan breede vensteropeningen.

Het gevelvlak toont eerlijk het materiaal waaruit het is opgetrokken.

De posten van den deuringang worden gevormd door pilasters, waarboven een groote sluitsteen. Ook hier blijkt dus weer duidelijk het dragende element. Het bovenste gevelgedeelte volgt de lijn van de ruimte, door de dakschilden omgeven, om in een even daarboven uitstekend topje te eindigen. Overlading, pronkerigheid of schijnarchitectuur is aan dit huis vreemd.

Dit is een van de grootste woonhuizen in Rothenburg, waarvan het er weinig telt. Grote huizen werden vooral door de patriciërs gebouwd, die zich niet het minst door de patriciërs van het overige gedeelte der bevolking trachten te onderscheiden. De deftige rijke koopman voelde zich boven de eenvoudige koop- en handwerkslieden verheven. Hij meende krachtens zijn stand het recht te hebben den boventoon te voeren in het stadsbestuur. Doch dat was allerminst naar den zin van hun medeburgers, die zich dat niet lieten aanleunen. Zij duldden niet, dat uit de regering van velen, eene van enkelen werd. De boventoon werd al spoedig een ondertoon, waarom de patriciërs zich in hun trots gekrenkt achtten. Zij togen uit naar Augsburg, Neurenberg en Würzburg. Daarom treffen wij zoo weinig huizen van de „Ehrbaren“ in Ro-

thenburg aan, die elders hun woonstede vestigden. Het overwegend aantal der kleine en middelgrooten huizen geeft juist dat intieme gezellige aan het stadsbeeld, waarom het zoo aantrekkelijk is. Tot het bannen van patriciërs-willekeur en zelfgenoegzaam handelen uit het stadsbestuur droegen niet weinig bij de andere „Ehrbaren” die in grooten getale in den raad vertegenwoordigd waren: de handwerkslieden, de meester timmerman, de smid, de schrijnwerker en de metselaar. Vooral deze laatsten hadden door hun aantal een groot machtig gilde kunnen vormen en niet het minst door de belangrijkheid van hun arbeid. Door de harde noodzakelijkheid gedwongen, was de houtbouw door de overheid zooveel mogelijk beperkt en de steenbouw voorgeschreven en bevorderd. Het gilde der metselaars was wel tot grooten bloei gekomen, niet de timmerman nam de eerste plaats meer in bij den bouw van een huis, doch de metselaar. De timmerman echter vond in den kunstigen schrijnwerkersarbeid een ruime vergoeding daarvoor. Die kon voldoen aan den soms kinderlijken, doch oprechten kunstzin der burgerij, die sprak uit de met ornament gesierde deuren, deurposten en kozijnen. De schrijnwerker tooverde draken, slangen, bloemen, bijbelsche, mythologische en allegorische figuren op kasten, balken en tafels, boven de schouw en aan de zijstukken. Vooral in den Renaissancetijd had hij werk in overvloed en paste hij zijn vroolijke kunst ook toe op den gevel tusschen het vakwerk, waarvan het wijnhuis „Meistertrunk” welks naam de heldendaad van oud-burgemeester Nusch bedoelt te vereeuwigen, een zoo vriendelijk voorbeeld is.

Ook de steenhouwer behoefde zijn tijd niet in lediggang door te brengen; hij werd beeldhouwer en voorzag kerkgebouwen en altaren, en de woning van den burger en de stadsgebouwen rijkelijk met ornament en figuren, waardoor de Renaissance zich juist ook kenmerkte. Hoe sierlijke bewerking vertoont niet de steen aan de portalen van het Gymnasium, met zijn trapgevels, zijn breed dak, welks groot vlak onderbroken wordt door vier rijen lichte kapelletjes (dakvensters) die er tegen opklimmen, waarboven het slanke lichaam van den bolvormig eindigenden toren uitkijkt, die schijnt samengegroeid met gevel en dak.

De menschen, die deze werken wrochtten, maakten echter geen kunst. Daar dachten zij niet aan, zij hadden liefde voor hun werk, besteedden er alle moeite aan, doordrenkten het als 't ware met hun eigen wezen. Zij waren trotsch op hun arbeid en op hun meesterschap, op hun kunnen. Daarom werd ieder, die geacht werd niets te kunnen en niets te hebben geleerd, tot de „Unehrliehen” gerekend.

Dat woord had vroeger een andere beteekenis dan nu. De gildentrots beschouwde menig beroep, dat thans zeker niet als oneervol of oneerzaam geldt, tot de „Unehrliehen”. Straatvegers, stadsdienaars, stratenmakers, de stadsspeelman, armen werden allen met den naam „Unehrliehen” betiteld. Ook onechte kinderen, bedelaars, de scherprechter en . . . de molenaar, die bij een terechtstelling gehouden was den beul handlangersdiensten te verleenen, waarin de verfoeiing en afschuw zich uitte tegen den man, die men sterk verdacht op het meel te stelen, dat hij van het graan der burgers maalde. Op die wijze werd hem de verachting getoond voor de euveldeeden, die de burger wel vermoedde doch niet bewijzen kon.

Verscheidene van de categorieën „Unehrliehen Leute” moesten aan den rand der stad wonen, of tusschen de omwalling en de muren of wel in de muurtorens; de middeleeuwsche burgergemeenschap duldde ze niet in haar midden, hoogstens naast zich.

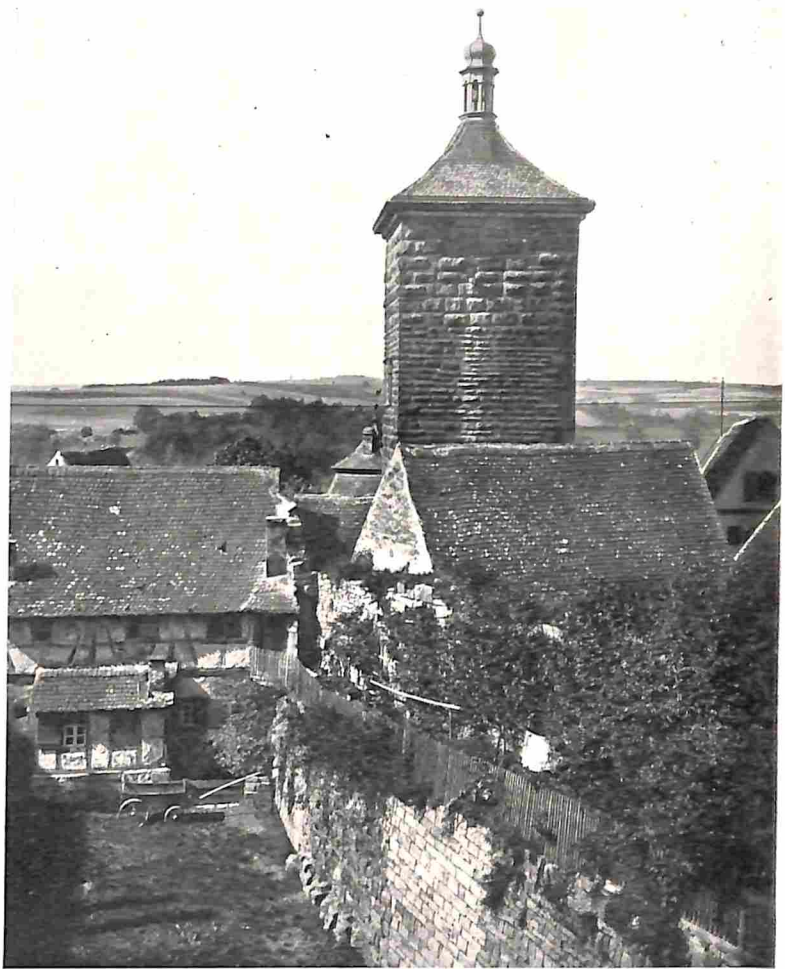
Als wij die vriendelijke huisjes, die gebogen stratenlijnen met telkens afwisselende kijkjes, die aardige erkertjes, die stevige torens en poorten aanschouwen, dan laten wij zoo gaarne het poëtische en romantische daarvan op ons inwerken, wij denken alleen aan het kleurige en schoone, dat de middeleeuwen ons nalieten.

Maar dan moeten wij toch dien tijd niet schooner maken, dan hij in werkelijkheid was.

In die bekoorlijke straten was het dikwijls verschrikkelijk vuil, verlichting was er nagenoeg 's avonds en 's nachts niet; men baggerde, ploeterde door allerlei afval en onraad, vaak werd de stilte gestoord door strijd, wapengekletter en schoten. Met de veiligheid was het niet bijster in orde. Reeds in de 14e eeuw was, onder leiding van een monnik, een nu nog bestaande waterleiding, die bij de Klingenpoort in de stad komt, aangelegd, doch het water uit de Tauber, daardoor aangevoerd, was niet gezuiverd. Arbeiders huisden soms in krotten, waar men thans geen dier zelfs in zou onderbrengen.

De huizen waren meestal niet zoo hygiënisch ingericht als nu, en minder geriefelijk. In vele oude huizen binnentredend krijgt men den indruk alsof de middeleeuwsche menschen zoo maar kris en kras hunne woning indeelden, hier een vertrek en daar een hokje, elders een bergplaats, en schoot er dan nog wat ruimte over dan werd die op de wonderlijkste wijze benut en afgebakend.

Indien men het Topplerslot bezoekt, dan vindt men allesbehalve eene ruimte

ROTHENBURG OB DER TAUBER.
DE SIEBERTOREN MET GEDEELTE VAN DEN STADSMUUR.

en indeeling, die den weidschen titel zou doen vermoeden. Hier verbleef nog wel Keizer Wenzel van Bohemen, toen hij de de gast was van de Rothenburgers. Geen eenvoudige burgerman zou het lang in die hokkerige kleine vertrekken, met die kale wanden, uithouden. De trap is zoo smal, dat iemand, die wat gezet van postuur is, nauwelijks door de trapopening kan komen. Of hadden de slimme Rothenburgers voor den lang niet mageren keizer juist daarom dat verblijf met dien smallen opgang gekozen, opdat hij in die enge omgeving zijne eischen — hij vorderde eerst 4000, toen 6000 en later 10.000 Mark van de stad — wat zou matigen? Een feit is, dat hij zelfs dreigde den raad het hoofd te zullen laten afslaan, indien hem het gevraagde geld niet uitgeleverd werd, doch plotseling met 1000 Mark genoegen nam.

Hadden de Rothenburgers hem wellicht duidelijk willen maken, dat hij, indien hij zijn alpersingsmethode wilde voortzetten, hij een „gevangen gast” zou zijn?

Men zou zich wel wachten in onzen tijd, een gast van aanzien en rang in een dergelijk eng verblijf op te bergen; evenmin zouden de eischen van hygiëne, verkeer en gerieflijker inrichting, welke tegenwoordig aan onze woningen gesteld worden, gedoogen zoo te bouwen als onze voorvaderen; bouwpolitie en gezondheidscommissie zouden daar spoedig een stokje voor steken. Maar waar het innerlijk van de woning anders is, daar is het ook niet vergund, aan het uiterlijk hetzelfde aanzien te geven als het vroeger had. Dan ontstaat een niet op te lossen tegenstrijdigheid; want achter dat schijn-Gothische en -Renaissance uiterlijk, leven menschen die niet uit dien tijd zijn.

ROTHENBURG OB DER TAUBER. DE DUBBELE BRUG OVER DE TAUBER.

Een stadje als Rothenburg, welks schoonheid nog bijna onge-rept is, en een zoo volkomen beeld geeft van vroegere bouwkunst, leert ook niet dat wij de lijnen en den vorm, waarin de schoonheid zich voorheen openbaarde, maar moeten overnemen. Geborgde schoonheid is er geen, zij wordt verminkt en bedorven, als wij die lijnen en dien vorm in onze samenleving pogen te wringen.

Maar de groote leering, welke wij er wel uit kunnen putten is, dat wanneer wij zakelijke en ideële eischen van den tijd waarin wij leven, in juiste verhouding, in evenwicht brengen, praktische levensopvattingen laten doordringen door waarachtigen kunst-zin en zuiver schoonheidsgevoel, harmonische scheppingen ont-staan.

Reeds kunnen wij eene kentering waarnemen, een eerlijk zoeken, dat dikwijls alleen nog maar tasten is, doch tenslotte toch wel in vinden zal overgaan. Vooral op het gebied van de kunstnijver-heid. En als wij eenmaal gewend zijn aan huisraad, dat, niet on-noodig opgesierd, openhartig zijn praktische bestemming laat zien, zonder dat daarom schoonheid van lijn en kleur er uit gebannen schijnt, indien smaakvolle voor-werpen ons omringen, dan zul-len ook de oogen opengaan en de woningen zelf eerst passieve en later actieve belangstelling wekken. Oudtijds vond de bouw-kunst haar hoogste en schoonste uiting in den tempel, waar natio-nale Goden gehuldigd werden, daarna bracht het Christendom het kerkgebouw, dat vervangen werd door het stadhuis en de burgerwoning, de toekomst zal, hoe tegenstrijdig dit in deze ver-schrikkelijke tijden mag klinken, wellicht beheerscht worden door het silhouet van den bouw, waar de volkeren broederlijk bijeen-zitten om gezamenlijk hun lot te regelen.

G. WIJGMANS.

Overneming verboden.

VAN HOTELS.

NHOTEL is toch 'n merk-waardig en gezegend ding. Je reserveert eenige rijksdaalders in je vestzak en de breede deuren gaan wijd voor je open en 'n dag lang staat alles tot je dienst. Je voet betast den molligen looper, de koperen traproeden blinkeren je als gepoetste lakeien spiege-lend en onderdanig tegemoet, kam-meisjes met bescheiden glim-lach en neergeslagen blik ruis-chen als in 'n rooi-nacht hupsch langs je heen, en de ober, die — men twijfelt er geen oogenblik aan! — als-ie gewild had, baron had kunnen zijn, doet „gewoon” met je, komt zelfs neerbuigend vriendelijk naar je toe en zegt, haast amicaal, gemeenzaam din-gen, die je streelen en je min of meer 't gevoel geven, of je opeens tot den adelstand behoort. Je drukt op 'n knop: 'n gediens-tige verschijnt; je draait aan wat anders: aangenaam licht spreidt zich over je krant; je knipt met de vingers: de portier spoedt zich, je brieven in ontvangst te nemen. Alles gaat gladjes, ge-ruischloos, gezwind. De moelijkheden van 't leven zijn hier op-gelost, alles ademt rust, tevredenheid, welzijn, en je zegent 't bestaan. En 't oogenblik dan, dat de hôtclier zelf op je toetreedt! Haastig verhef je je uit je diepen zetel, want je staat tegenover. . . je gastheer! Je bent 'm dankbaar, dat-ie je zoo aangenaam, voor-beeldig ontvangt. Je weet, zijn huis is uw huis en met 'n hand-druk spreek je zwijgend je bewondering uit over z'n beleid, z'n meesterschap, z'n zin voor organisatie, waarvan men slechts de resultaten ziet, want 't ongetwijfeld veel omvattende werk geschiedt geheel achter de schermen. Men hernieuwt alzoo de oude, gewaardeerde kennismaking, en als ook mevrouw u straks nog even verwelkomt met de zacht uitgesproken mededeeling, dat er vandaag juist toevallig 'n kostje op tafel komt, 'n smeeiege hutspot met weloverwogen klapstuk of zoo (ha, ook reeds de

keuken is voor u aan den arbeid geweest!), waarvan ze weet, dat ge zoo bijzonder veel houdt, ja dan wrijft ge u overtevre-den de handen, omdat ge een tweede tehuis gevonden hebt. 't Is dan ook met iets van beschaming, dat je den volgenden morgen je nota betaalt. Je doet dat vlug, ongemerkt, met 'n 'n verlegen hoest, zooals je ook in 'n particulier huis na 'n diner de dienstmaagd belocit. En je zou je „gastheer,” die dat kënt, z'n oogen 'n wijl minzaam elders wendt, je excuus willen maken over je orwellevend gedrag. Ieder — ook mevrouw, die nog even kwam aanwippen — voelt 't pijnlijke van de situatie. Doch dan is alles weer geleden, vergeten en vergeven. Krachtige *shake-hands* en „tot weerziens” getuigen dat. Vast en zeker zal men dan ook terugkomen.

* * *

Dit is 't ideaal-hôtel. Helaas *gibt es auch andere.*

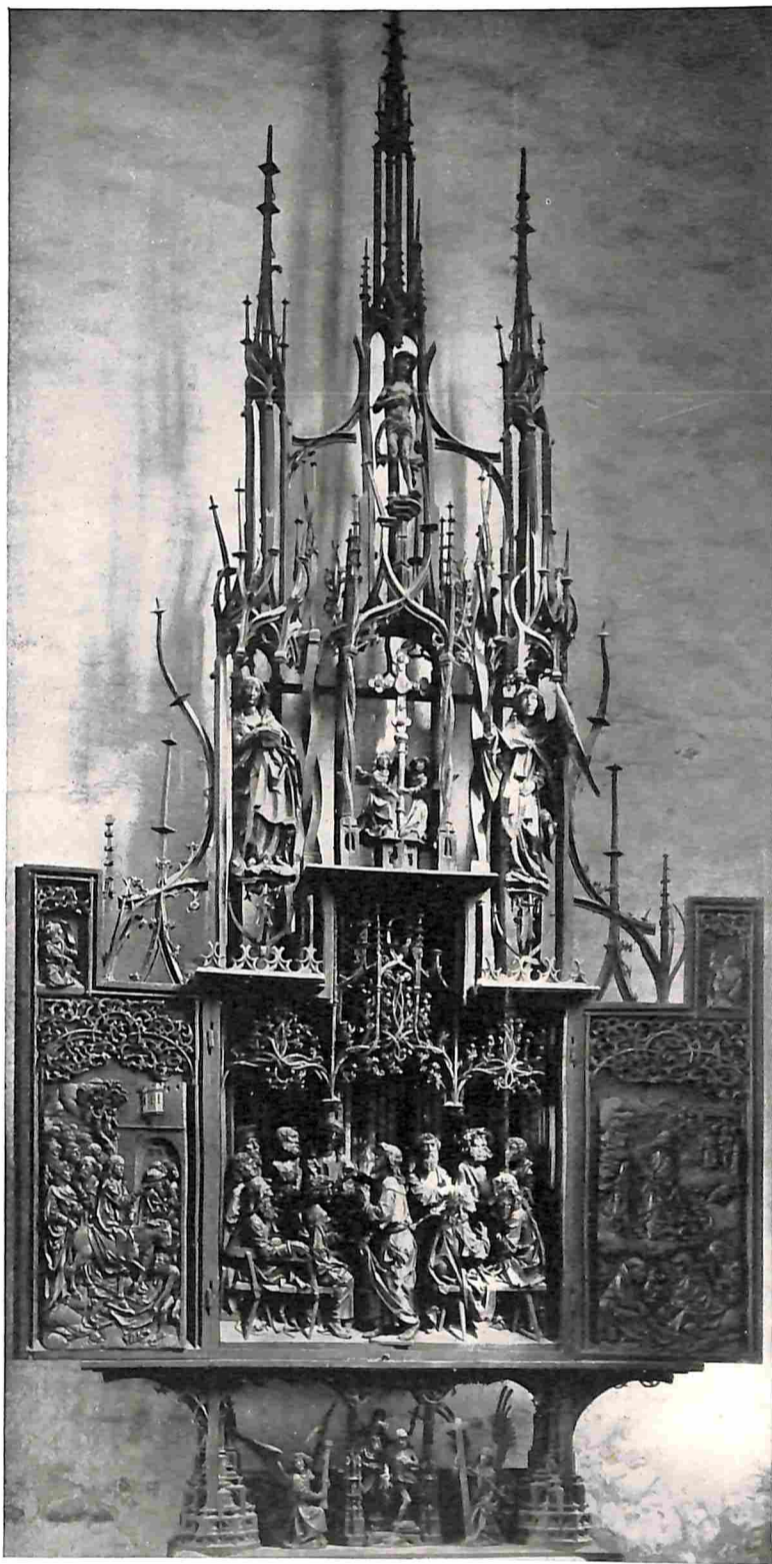
In provincie-stadjes vindt men vaak het groote-hôtel-in-dé-cadence. Daar gaat zooiets unheimisch, zwaarmoedigs, neer-drukkends van uit, dat je, er eenmaal vandaan, er nooit meer 'n voet inzet. 't Gebouw — je loopt er onwetend in — staart norsch voor zich als 'n vergeten, adellijke jonkvrouw of 'n verlaten burcht, waar ééns roemruchtige wapen-feiten plaats hadden. Ach-ter de hooge vensters ontwaar je, schimmig schuivend, als onwezen-lijke wezens, kellners, kellners, kellners, die allen stuk voor stuk *ober* lijken en 't *air* aannemen, of ze straks in 's hemelsnaam maar voor gast zullen gaan spelen, omdat de werkelijke totaal ont-breken. Ja, 't heeft iets van 'n comédie of van 'n circus-ver-tooning zonder publiek, waarbij de blinkende gegalonneerde stal-knechts in dubbele rij verveeld heen en weer loopen. 't Is met 'n huivering (doch te laat!) dat je binnentreedt.

Dadelijk komt 't gevoel over je, of je in directe verbinding staat met de geesten van voor-vaders. Inderdaad, 'n grafkilte bekemt u, de stilte van ceuwen ruischt om u. Met bitteren glim-lach zien al de obers op u neer. Zij schijnen te vragen: „Vrem-deling, wat doet gij hier, in 't rijk der duisternis? Keer terug tot 't schoone, bloeiende leven en laat ons in onze eenzaamheid. Wie hier eens binnentrad, licht noóit meer.”

Men geeft u kamer no 1. Na-tuurlijk! Doch ge kunt ook 13 krijgen of 22 of 8, welk nummer ge wilt. Uw verblijf is één kwel-ling. Moederziel alleen dineert ge in de o, zoo groote eetzaal, 'n Begrafenismaal kan zoo luguber niet zijn. Al de obers staan hoog-starend achter u, of ze getuigen willen zijn van 't zeldzame en zonderlinge feit, dat 'n gast aan tafel zit. Ge krijgt de gewaar-wording, of ge 'n staatsmisda-diger zijt, veroordeeld, vergiftige spijzen te eten. Elke bete kan doodelijk zijn! Oude ridder-ver-halen spoken u door 't hoofd. Een der obers zucht, al de obers zuchten 'm na. En ge voelt u zelf tot geest werden en hoe de

anderen nog maar de geesten van geesten zijn. Ja, alles lijkt be-tooverd. 't Zilver van messen, vorken, lepels flikkert ongebruikt. De wijnflesschen (ongetwijfeld van zeer oude geboorte, waarvoor men onwillekeurig diepen eerbied koestert) rijen zich op 't sta-tige buffet, ónontkurkt. Alles ligt onder den toover-ban van 'n kwaade fee, misschien reeds duizenden jaren. 'n Onzichtbare draak uw beschuitje, uw sinaasappel staan. Waar zijt ge beland ge-raakt?

Om u moed in te spreken — want uw overhemd-ritselende dienaren vergeest-geestelijken meer en meer en ge ziet tegen den nacht op als tegen 'n cellulaire gevangenschap-voor-'t-leven — drinkt ge 's avonds 'n grogje. Met de bereiding daarvan gaat 'n vol half uur heen: men is op zulke excessen in 't hôtcl niet

ROTHENBURG OB DER TAUBER.
HET ALTAAR VAN HET „ALLERKOSTBAARST BLOED” IN
DE ST. JACOBSKERK.

meer voorbereid. Ge bladert in kranten die niemand leest, bekrabbelt schrijfpapier, waar niemand naar vraagt. Eindelijk — veiligheidshalve vóór 't middernachtelijk spook-uur! — laat ge u naar uw kamer „geleiden.” Dat gebeurt zeer plechtig. Waarom plaatst men u maar niet in eens, als 'n kostelijk stuk dessert, bovenop een zilveren presenteerblad? Halverwege de trap ziet ge nog eens om en ge ontwaart 'n rij zwijgende óberobers, die als verglazen. Met ondraaglijken Weltschmerz betreedt ge „no 1,” en ge hebt de sensatie, of ge opgeborgen, weggesloten wordt. Voor eeuwig? Ge ontkleedt u met zoo weinig mogelijk gedruisch — om de kwade fee niet te wekken? —; als ge in uw overhemd staat, gevoelt ge u lichtelijk gegeneerd (waren er geen voorvaderen om u?) en bij 't omzichtig buiten-zetten van uw laarzen is 't, of ge den geest der geest-geesten heel, heel nederig vraagt, u deze vrijpostigheid niet al te kwalijk te nemen. Dan „schrijdt” ge te bedde.

Natuurlijk slaapt ge dien nacht allerellendigst. De lakens zijn te kil en de te groote, holle kamer staart u aan met 'n ontzaglijk, somber oog van enkel verwijt. Waarom hebt ge haar rust ook verstoord? Ge verwondert u den volgenden morgen, dat ge nog ontwaakt! Haastig, geënerveerd, neemt ge uw ontbijt, met slechts één wensch: zoo gauw mogelijk weg te zijn, voor goed! 't Hoofd der opnieuw gerijde, edele schimmen draagt zwaar- moedig de rekening aan: de opper-cipier, die u uw vonnis overreikt. Ge betaalt, peperduur. En ge foot belachelijk, toch nog ontvreden op u zelf, want ge voelt, al legt ge zelfs 100% op de nota, ge doet die gast-ontwende dienarenreeks nog te kort. Met zesmaal drie buigingen (ieder der grimmige obers buigt drie keer, waarschijnlijk om 't niet geheel te verleeren), laat men u uit, u, den vorst, voor wien al dat electriche licht dien avond heeft gebrand, al die levend-begravenen 'n wijl uit hun eeuwigen slaap zijn gewekt, 't gansche keuken-departement in rep en roer werd gebracht, „no. 1,” dat schoone-slaapster-verblijf, werd gelucht! De portier staart u na in stomme verwondering. „De dwaas, de verdwaalde, wat deed hij hier?” vraagt-ie zich hoofdschuddend af. Ge komt den omnibus nog tegen, die juist van 't station rijdt, zonder reizigers, zooals elken dag zooveel maal. Ge haalt diep adem, bevrijd van 'n afschuwelijke obsessie. O, die verlaten, groote provincie-hôtels!

* * *
Men heeft ook de drukke hôtels, waar men toch onwillig, stuursch behandeld wordt. Er waart 'n kwade geest over 't bedrijf. De gast voelt zich gedrukt, durft haast niet schellen, uit vrees dat men 'm plots zal toesnauwen: „Gaaf u maar als je blijft heen, meneer. U is ons te lastig”. Den eigenaar is alles te veel. Voortdurend houdt-ie zich schuil in z'n kamer en als-ie al eens noodgedwongen, knorrig, op z'n luie pantoffels voor den dag komt, verspreidt-ie 'n lucht, of er zoo juist 'n flesch slechten cognac ontkurkt werd. Hij is niet de hupsche bestuurder van 't hôtel, die verwelkomt, u op uw gemak zet, neen, de Cerberus, die de menschen op de vlucht jaagt. Er is hier iets niet in den haak. Drinkt meneer? Is z'n vrouw gestorven? Is-ie „binnen”? Wat er van zij, de zaak zal, hoe druk ook, heel, heel spoedig verlopen. Men vindt immers elders onderdak te kust en te keur?

* * *
Neen, dan heb 'k wel aangener herinnering. We waren den boer op, met de Speenhoffs. Wat dit zeggen wil, kan alleen hij begrijpen, die dit genoegen wel eens smaakte. Onder Speenhoff's leiding toch is 't avontuur niet van de lucht. Niet voor niets luidt z'n zinspreuk: „'t Is anders!” Tot z'n eigenaardigheden behoort ook, dat-ie liever in 't holle van den nacht 'n dollen rit van drie uur over 'n gevaar-vollen dijk doet om toch maar ergens in 'n „stad” te belanden, dan dat-ie z'n rust pakt in 't eenvoudige dorpslogement waar de voorstelling gegeven werd. Ieder zou 't er niet voor over hebben. Hij wel.

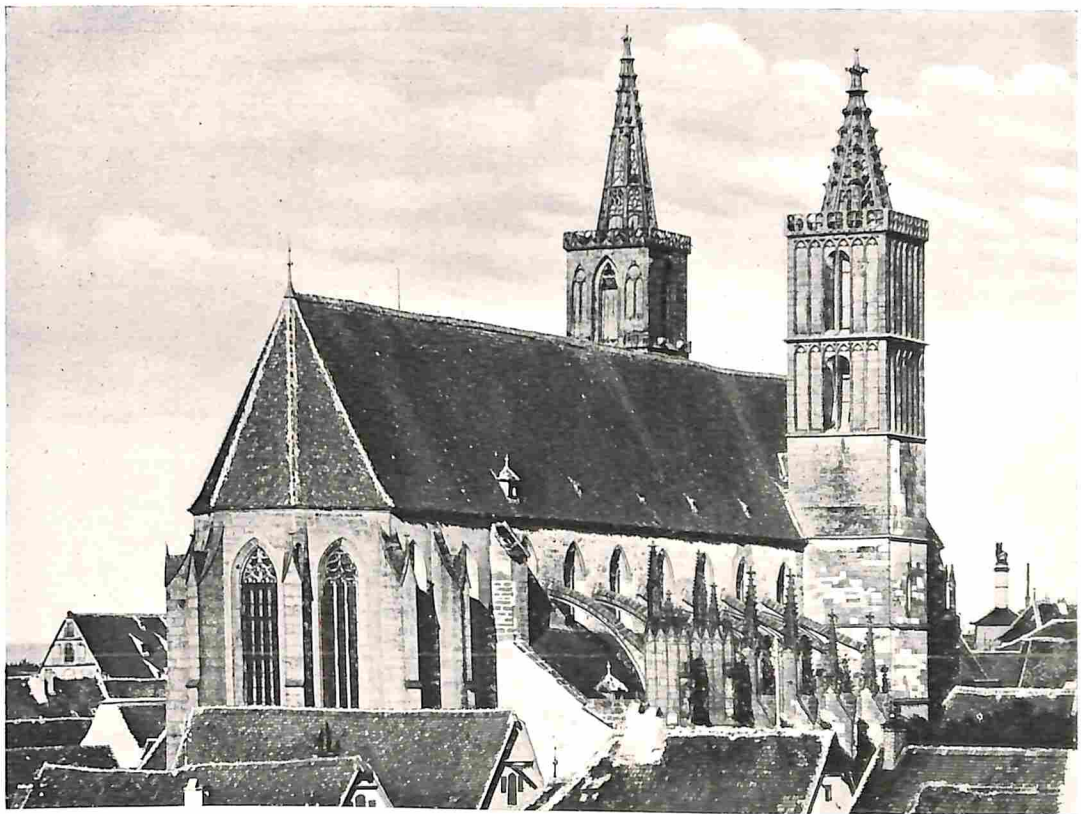
Nu dan, we hadden „gewerkt” ergens in Noord-Holland, in „de kool”. Er waren liedjes gezongen, stukjes gespeeld, er was voorgedragen, er waren ook „moppen” verteld. Alles was best afgevoerd en de genoeglijke waard, z'n handen wrijvend,

ROTHENBURG OB DER TAUBER.
DÉTAIL ALTAAR VAN HET ALLERKOSTBAARST BLOED IN DE ST. JACOBSKERK.

vroeg, of we al „naar boven” gingen voor 't „souper”. Maar Speenhoff, in 'n aanval van luxe-verlangen (wien kan dat niet overkomen, nietwaar?) kreeg 'n bevestiging naar 'n weidscher souper. Diepzinnig trok-ie aan z'n baard en wellicht zweefden 'm oesters voor den geest, 'n patrijzenboutje, camanbert. Maar dat was 't ergste niet, neen. 't Was teest in 't dorp en na afloop der voorstelling werd gedanst. De stoelen waren al weggeruimd, 'n orkestje van hardvochtige blazers liet de vreeselijkste geluiden hooren, 'n „komieke” dansmeester sprong bij voorbaat rond als 'n kakkerlak. „Dat wordt wel vier uur van nacht,” fluisterde de logementhouder ons verheugd toe en hij telde in z'n verbeelding de fleschen en de verdere verteering, welke de dans-lustigen op de been moesten houden, Dat deed de deur dicht. Slapen vlak boven dat helsche lawaai? Binnen 'n kwartier was de koets voor.

We togen naar Alkmaar. 'k Voel den rit nóg. We zaten met ons vieren, zij aan zij, knie aan knie, plus de onafscheidelijke gitaar plus 'n valies, plus nog 'n valies, plus nóg 'n valies. Speenhoff animeerde: „Kom, zeg nog 'n monoloogje,” op welk verleidelijk voorstel ik niet inging. Sinds heerschte 'n somber zwijgen in de stikdonkere koets. Alleen klonk nu en dan gekreun, 'n zucht, 'n zacht gereutel. Kwamen we er dan nóóit? De hotse-bots-rit duurde uren. Boven ons hoofd kletterde de regen, 't gutste tegen 't raampje en aan m'n linkerknie en ergens rechts van m'n hals werd 'k „lek.” — „'k Word kool-soep,” klaagde 'k, gedachtig aan de streek, welke we bezochten. En 'n duisternis rondom, 'n duisternis! „'n Jongmensch had zich opgehangen,” begon 'k, onwillekeurig, opwekkend te neuriën.

ROTHENBURG OB DER TAUBER.
DE ST. JACOBSKERK.

Eindelijk waren we er dan toch. Madame Speenhoff werd minzaam gewekt en de „uitpakking” begon. Ieder greep kreunend naar 'n verkeerde knie en 't duurde 'n heele poos, voordat je je eigen beenen gevonden had. Maar geduld overwint alles. Daar stonden we nu, met z'n vieren plus de gitaar, plus 'n valies, plus nog 'n valies, plus nog 'n valies, onder 'n hevigen kletter-regen op de Alkmaarsche keien. 't Is anders!

Hoe echter zou 't hôtel ons ontvangen? Dat was de vraag. Zou men ons wel opendoen, dat avontuurlijke clubje middernachtelijke speellieden? Of was er misschien geen plaats? Of zouden we, bij de gratie eens slaperigen hôteliërs, haastig binnen worden gelaten en dadelijk naar 't kille bed gestuurd zonder ook maar iets, dat in de verste verte leek op „souper”? Doch neen! Al deze beproevingen waren niet voor ons weggelegd. Dank zij 't menschevlievende optreden van 'n onvolprezen *Ober*.

De man, in vergeefflijk ônder-toilet, deed ons open, 'n wankelede kaars in de hand. Z'n oog, nog driekwart dicht, zagen niet. Doch niet 't minste ge-grom kwam over z'n lippen of waakhondde achter in z'n keel. Neen, hij boog, hoffelijk, en niettegenstaande z'n vreemde kleedij gedroeg-ie zich — men lache niet! — volstrekt als... 'n gentleman.

We zijn, om zoo te zeggen, z'n gast geweest. 'n Overheerlijke sigaret, waarvan we den geur allen behaaglijk insnoven, tusschen de lippen om zich wakker te houden, heeft hij ons van alles voorgezet, dat op dit ongelegen uur nog te vinden was. Hij verzuimde zelfs niet, 'n tweetal tafellampjes voor ons te ontsteken, zoodat 'n prettige rose schemer zich spreidde over ons geïmproviseerd souper van dit en dat, welke we ten deele zelf van en uit 't buffet veroverd hadden. 't Was dus alweer „anders” en 't is zoo nog 'n aangenaam nachtelijk uurtje geworden.

Die *Ober*, die zich zoo bescheiden op den achtergrond hield en z'n wakend oog liet gaan, of hij ons misschien nog ergens mee van dienst kon zijn, verdiende minstens bestuurder te worden van 'n wereld-hôtel op den Dam. Trouwens, voor z'n toekomst vrees 'k niet. Hij heeft alle qualiteiten om 't ver in z'n vak te brengen.

Ja 'n hôtel kan 'n merkwaardig gezegend ding zijn. Vandaar dat 'k er, ter leering van reizigers en hôteliërs, over schreef.

Er zijn wel eens mindere onderwerpen behandeld! JOH. W. BROEDELLET.

EEN LENTE-ZWAM.

AN den naam zwam of paddestoel is als het ware onafscheidelijk verbonden de gedachte aan herfst, vallende bladeren en kille nevels. Toch zijn er ook onder het zwammenvolk enkele, die evenals de anemonen, het speenkruid en de dotterbloem in het vroege voorjaar verschijnen, en een der belangwekkendste van deze lente-zwammen is wel de morielje, waarvan onze afbeelding een goed ontwikkeld exemplaar laat zien, gefotografeerd op den 9^{en} April.

Ofschoon op sommige plaatsen niet zeldzaam, behoort toch deze zwam, de *Morchella esculenta*, tot onze minder algemeene paddestoelen en ofschoon menig fijnproever nog een flauwe herinnering zal bewaard hebben aan lange glazen met ingemaakte morieljes, welke voor den oorlog menig diner moesten opluisteren, zullen er toch genoeg natuurliefhebbers zijn, die de morielje nog nimmer op de oorspronkelijke groeiplaats hebben waargenomen. Hiervoor bestaan verschillende redenen. In de eerste plaats wordt deze zwam meer op zandgrond dan op klei gevonden, al schijnen de exemplaren van de klei in doorsnee grooter te zijn dan die van het zand. In de tweede plaats is men in April gewoonlijk er niet op verdacht paddestoelen te vinden en kijkt men er dus ook niet naar uit. In de derde plaats draagt de morielje zelf de schuld, dat zij zoo vaak over het hoofd gezien wordt, immers haar gewoonlijk bruingekleurde hoed, vol windingen en gangen, past zich zoo uitstekend aan bij de dorre bladeren, die in April op haar groeiplaatsen nog vaak den grond bedekken, dat de zwam zeer weinig opvalt. Toen wij dan ook het op deze bladzijde afgebeelde exemplaar vonden, konden wij aanvankelijk nog slechts één tweede exemplaar ontdekken en het duurde eenigen tijd voor onze blik viel op een derde, vierde enz., tot we er een stuk of tien bij elkaar hadden.

Dat de morielje tot de ascomyceten of ascuszwammen behoort, d. w. z. tot die, welke hun sporen in gesloten sporenbuizen of blazen vormen, welke zich bij rijpheid der sporen aan den top openen, is alleen voor mycologen van belang. Het publiek waardeert meer een andere eigenschap der morieljes, n. l. de eetbaarheid. Versch gesmoord in boter met wat citroen vormen zij (of liever vormden zij indertijd toen de citroenen nog geen daalder kostten) een uitstekend gerecht, maar ook gedroogd worden de morieljes gebruikt als toespis bij vleesch.

Opmerkelijk is, dat terwijl de morielje sinds lang als eetbaar

bekend staat, de *morchella esculenta* daaraan zelfs haar naam ontleent, de zwammen-deskundigen deze paddestoel min of meer verdacht schijnen te vinden, althans in rauwen, verschen toestand. Zoo raadt b. v. Michael in zijn „Kleine Führer für Pilzfreunde” aan, de morieljes voor het stoven af te koken, daar zij een bijzonder vergift schijnen te bevatten, maar hij voegt er dadelijk ter geruststelling aan toe, dat hij zelf door het gebruik van versche, gave morieljes nog nimmer onwel is geworden.

Stendel schrijft in zijn „Praktische Pilzkunde” meer beslist: Morieljes zijn in rauwen toestand vergiftig. Ook hij raadt afkoken in zout water aan of drogen in de zon, waardoor het vergift onschadelijk wordt gemaakt.

Ten slotte nog een opmerking. Men heeft wel eens meenen op te merken, dat morieljes een voorkeur hebben voor die plaatsen, waar iepen groeien. In hoeverre dit opgaat, weten wij niet. Onze tien exemplaren groeiden aan een zonnig kantje onder hoog opgaande eiken. M.

SEDUCTION.

HET was een Duitsche juffrouw van omstreeks dertig jaren. Of eigenlijk was ze een Hollandsche van afkomst, maar ze had zoo langen tijd in Duitschland gewoond en was met een Duitschen man getrouwd, enfin ze was Duitsche geworden. Ze sprak meer Duitsch, dan Hollandsch. Hoe ze bij ons in betrekking kwam, weet ik niet meer. Op aanbeveling en uit medelijden, denk ik. Haar man was in dienst geweest en gesneuveld, en met haar kind was ze naar Holland gekomen. De ontvangst

bij haar familie, die om een onduidelijke reden aan francophile neigingen leed, was heel onhartelijk geweest; het kind was in een gesticht geborgen en zij kookte en werkte bij ons. Ze bleek een pronkjuweel te zijn, ze kookte als een chef-kok, er waren menschen, die om salade's van haar vinding bij ons kwamen eten, ze was bescheiden, beleefd, iets te serviel voor onze Hollandsche opvatting van vrijheid en gelijkheid. Dat was misschien haar Duitsche, dienstbare geest. We waren erg ingenomen met haar maar we hielden haar toch een beetje in de schaduw, want onze kennissen, die waren allemaal zoo bar, zoo uitgesproken anti. En ze sprak Duitsch, onmiskenbaar, al deed ze haar best om het te verbergen.

Ze was cerlijk als goud en ik ben overtuigd dat ze nooit van iets gesnoept heeft, nooit zelfs in de verleiding is geweest om van iets wat haar niet toekwam, te nemen.

En toch is het zóó gebeurd:

De lente was juist gekomen en op een avond zaten enige vrienden en ik in de serre onder het intieme en afgebakende licht van een schemerlamp met de tuindeuren open en gevoelden een gematigden maar oprechten trek in een glas Rijnschen wijn. Ik belde en ze kwam binnen. Een leelijke Gretchen met rozige wangen en een verheugden glans in haar lichtblauwe oog. De heilbrengende lente scheen ook haar goed te doen. Die laatste dagen had ik haar, weliswaar piano pianissimo, zelfs heimatliche liederen hooren zoemen van

avondrood en verre geliefden. Ik vroeg haar een flesch Brauneberger uit den kelder te halen. Ik heb toen geen hoogerden blos haar wangen zien kleuren, dan wanneer ik om een simplen Medoc had gevraagd. De flesch kwam en de vrienden, hoewel dan zeer anti, dronken met smaak. „Het wordt Fransch gebied”, zeiden ze troostend, „heb je nog meer van dat merk?” Er kwamen meer flesschen en toen ze vertrokken, bleef er ééne, vergeten, halfvol staan.

Ik wandelde een eindje mede den donkeren weg af en zoo moest ik het zien. Ik moet het snel vertellen want het is een onaangename herinnering voor me, één van de gevallen, waarin we zeker weten dat we iemand verkeerd begrijpen.

Ik kwam terug en in de serre stond onze bescheiden, servile juffrouw — met den flesch aan haar mond en liet in zware teugen het kostelijke vocht naar binnen klokken. Ik was ineens binnen en ze keek me aan — een ander mensch, extase in de blauwe oog. Er zijn grenzen, ik ben een gastvrij man maar zoo iets! Ik joeg haar weg, smadelijk. En ze ging, servile.

* * *
Iemand, dien ik ken, overigens een ongevaarlijk man, maar die aan psycho-analyse doet, heeft me de vreemde geste van onze voortreffelijke juffrouw willen verklaren. Hij heeft me een verhaal gedaan over daden door herinneringen veroorzaakt, een verhaal over een mogelijken lente-avond, waarop de bescheiden juffrouw met haar, toen nog levenden ega ergens in een wingerd-begroeiden tuin aan den smachtenden Rijn of aan ééne zijner zoete zijrivieren fonkelenden Brauneberger gedronken zou kunnen hebben. En de aromen van dien avond; toen, na jaren, de aroma van mijn wijn...
Een heel lieve, interessante verklaring...

E. VAN LIDTH DE JEDE.

EEN LENTE-ZWAM.
DE MORIELJE (*MORCHELLA ESCULENTA.*)

VELDWEDSTRIJDEN VOOR HONDEN.
HET VOORJAGEN VAN 'N HOND.

Veldwedstrijden voor Honden.

IN zekeren zin zijn veldwedstrijden voor honden, examens. De honden die er aan mededingen, dienen de kwaliteiten, welke voor het ras en voor z'n hoedanigheid als jachthond noodig zijn, in optima forma te bezitten. Ze staan aan de spits van hun ras en als zoodanig zijn ze aangewezen, om voor de verbreiding hunner uitnemende kwaliteiten te zorgen. Maar evenmin als 'n professor in de plant- en dierkunde behoeft te weten, hoe je kanaries fokt, evenmin behoeven deze honden altijd gebruikshonden te zijn.

'n Wedstrijdhond als gebruikshond te benutten is 'n oneerbiedigheid bijna tegenover z'n kennis, z'n fijn geïnstrueerd vernuft. Want zoo'n hond bezit kwaliteiten, waar geheele hondensstammen van kunnen profiteren, en die dus, verfijnd en aangekweekt, meer tot nut van het ras kunnen zijn in den vader van vele zonen en dochteren, dan in den gebruikshond, die 'n enkelen jager veel wild in de tasch bezorgt. Trouwens zou *dit* zelfs niet zeker zijn, nademaal voor 'n hond met dergelijke allures ook de jager eenig fijn begrip zal dienen te hebben, alvorens het beleid van z'n hond te kunnen verstaan, en dus ook 'n *goed* jager zal dienen te zijn.

Nu dienen „field-trials” in de eerste plaats om de vooraanstaande jachthonden op hun meest belangrijke kwaliteiten, als eerstens op „neus”, voorstaan, wijze van zoeken, snelheid bij 't flankeeren, appel, gedrag voor wild, hazenreinheid, rust op schot, apport en waterarbeid te exameneeren, te keuren. Natuurlijk is neus hier hoofdzaak, wijl deze hun op vrij verren afstand al vaak de reuk van het wild doet waarnemen. Bij z'n vóórstaan dient hij te weten, of daar voor hem wild ligt, of 'n warm leger, in welk laatste geval hij daarvan niet de dupe mag worden. Voor 'n warme plaats mag 'n goede hond niet te lang staan. Z'n neus moet hem vrij spoedig het verschil doen waarnemen. Volgt z'n wijze van zoeken, die snel moet zijn, doch niet te vluchtig, 'n soepelen galopsprong en systematisch flankeeren, zoodat vlg doch tevens degelijk 'n veld van kant tot kant, baan naar baan wordt afgezocht. Blijft hij peuteren, dan kost dat tijd, en verliest vanzelf het zoeken veel aan waarde. Staat hij te kort voor wild, dan maakt hij het de jager moeilijk het wild onder schot te krijgen, wil deze niet tevens z'n hond raken. Hazenreinheid is voor deze honden die voor de jacht op patrijzen, hoenders, fazanten worden bestemd, evenzoo 'n vereischte. Lepelman mag hen niet van hun taak afleiden. Hoogstens mogen ze hem nazien. Het rustig zijn op schot is 'n vereischte dat voor zich zelf spreekt, terwijl het apportereeren, het verloren zoeken en de waterarbeid voor 'n goeden jachthond eveneens van vanzelfsprekend belang zijn.

Nu hebben er van de Ned. D. Staande Hondenclub ieder najaar najaarswedstrijden voor volwassen honden, alsmede voor jonge honden te Doorn plaats en is dit jaar de Derby voor pups in het voorjaar, gehouden te De Bildt.

Deze jonge honden, die allen in 1917 geboren dienen te zijn, worden hoofdzakelijk alleen op hun natuurlijken aanleg, op neus, en passie, op snelheid en op voorstaan gekeurd. Verder wordt appel en wijze van zoeken beoordeeld. Hazenreinheid en apportereeren wordt niet vereischt. Het komt er dus zuiver op aan dat ze hun talent toonen.

Dat het 'n ongunstige tijd is voor deze trials spreekt vanzelf. Toch waren nog 'n zestal honden op 't appel verschenen. Keurmeester was de heer L. Smelt Woodland, die bij de moeilijkheden, die hem wachtten, de hulp van de heeren Jochems en Wisboom moest derven, daar die heeren plotseling verhinderd waren. Wèl zeg ik dat de keurmeester voor 'n moeilijke taak stond, want het gure weer en het natte gras waren oorzaak dat de hoenders niet „hielden”, en dus de honden bijna geen kans kregen voor wild te staan. Zoo konden slechts 'n paar honden hun neus toonen, ondanks dat iedere hond tweemaal liep.

Van deze zes honden kreeg Hertha (Rino uit Hanna Blitz, eig. de heer Th. van Ditzhuyzen te Gaanderen) de eerste prijs. Ze toonde veel passie, en flankeerde met goede gangen. Ze trok aan voor 'n warme plaats voor hoenders, en stond voor dien voor 'n eend. De tweede prijs kreeg Ava's Juncker, ('n Deutsche kortharige staande hond, eig. Dr. C. W. Vrendenberg te Koog), die 'n snellen galopsprong bezat en eenmaal stond voor 'n hazenleger. De keurmeester, de heer Smelt Woodland, bevond bij dezen hond

'n prima uithoudingsvermogen en z'n snelheid en passie eveneens zeer goed. Twee Zeer Eervolle Vermeldingen vielen voorts aan Pias (zuster van Hertha, eig. de heer Van Ditzhuyzen te Gaanderen) en aan Ava's Wodan, (het broertje van Ava's Juncker, eig. de heer Crommelin) ten deel. Vooral Pias, die gelegenheid kreeg neus te toonen, en wier gangen goed geregeld waren, gaf blijken van goede eigenschappen, terwijl Wodan, ondanks het feit, dat hij door particuliere omstandigheden z'n hoofd niet goed bij z'n werk had, eveneens veel passie, en goede gangen toonde.

De trials hadden plaats op Sandwijck, het buiten van Baron van Boetzelaer. 'n Uitgelezen gezelschap woonde de verrichtingen der honden bij en men scheidde met de hoop, elkander weer te zien, — zoo de tijdsomstandigheden het mogelijk maakten — op de najaarswedstrijden in Doorn. Moge deze verwachting in vervulling gaan!
TOM SCHILPEROORT.

BOEKBESPREKING.

GROEI, BLOEI EN SNOEI. Algemeen gedeelte van den snoei der vruchtboomen door K. Wiersma, Directeur van de Rijkstuinbouw-winterschool te Naaldwijk en Rijkstuinbouwleeraar voor Zuid-Holland. Uitg. J. Bootsma, 's Gravenhage.

Bij den uitgever J. Bootsma te 's Gravenhage is van de hand van den heer K. Wiersma, directeur van de Rijkstuinbouw-winterschool te Naaldwijk en Rijkstuinbouwleeraar voor Zuid-Holland, onder den titel van „Groeï, Bloei en Snoei” een boekje verschenen, gewijd aan het algemeen gedeelte van den groei en de verdere behandeling van onze vruchtboomen.

Met genoegen hebben we dit boekje doorgelezen; uit de verschijning er van blijkt opnieuw, dat de theoretische zijde van het vraagstuk der behandeling van vruchtboomen meer naar voren gebracht wordt. Of echter die theoretische kant in dit boekje, dat slechts twee en zeventig bladzijden bevat, voldoende belicht wordt, wagen we te betwijfelen. De stof is o.i. te omvangrijk om in een boekje van dien geringen omvang duidelijk gemaakt te worden. Slechts leerlingen van meer uitgebreide inrichtingen van tuinbouwonderwijs, zooals winterscholen, of van speciale cursussen in ooftteelt, zullen die uitgebreide stof in zulk een samengeperst vorm aan de hand van een leeraar met vrucht kunnen verwerken. Wie in den bouw van vruchtboomen en de levensverrichtingen van de verschillende organen der boomen niet voldoende is ingewijd, zal dit boekje slechts ten deele begrijpen en de kunst van vruchtboomen op te kweken, te onderhouden en tot vruchtbaarheid te brengen er niet uit kunnen leeren. Bovendien komen er vele, speciale Westlandsche vaktermen in voor, welke voor hen die buiten dit belangrijk tuinbouwcentrum verkeerden, niet altijd even duidelijk zijn.

De vaktermen: *knobbelsnoei*, *looper*, *legger*, *vleugel*, *kraaihoog* e. m. a. zijn zonder nadere omschrijving voor velen onbegrijpelijk. Zoo ook zullen de uitdrukkingen *rauwe boom* of *rauwe kas* velen doen vragen, wat daarmee wordt bedoeld; dat een insnijding aan den onderkant van een tak aangebracht ook geschikt is om *zonneslagen* weg te nemen, zal den oningewijden doen vragen: wat zonneslagen zijn.

Ook andere uitdrukkingen komen ons vrij zonderling voor; zoo vinden we op blz. 32, dat een watertwijg wordt *opgespoten* uit het „cambicum.” Het laatste woord is natuurlijk uit het woordenboek van het drukpersduiveltje. Onder dezelfde rubriek brengen we het „uitloogen” in plaats van het uitloopen van een knop.

Bij de bespreking van de verschillende twijgen welke aan vruchtboomen kunnen voorkomen, wordt in algemeenen zin gesproken, terwijl bij die van de vruchttwijg enkel die van den perzik behandeld wordt.

Wèl zijn het volkomen met den schrijver eens (blz. 59), als hij de Westlandsche, speciaal de Monstersche wijze van behandelen van vruchtboomen niet als de beste aanbeveelt.

Het hoofdstuk over de zomerbewerking vooral, hadden we gaarne uitgebreider gezien.

VELDWEDSTRIJDEN VOOR HONDEN.
„TELLA”, STAANDE VOOR PATRIJZEN.

Bij de afbeeldingen naar photo's van vruchtboomen missen we zoo goed als elke beschrijving, waardoor hun waarde gering wordt, terwijl die van den waaierpalm duidelijk de gebreken van dien vorm doen zien.

Met dit al wenschen we dit boekje in de handen van velen; de prijs behoeft zeker geen bezwaar te zijn. Er is voor hen, die reeds eenigszins met de theoretische zijde van de snoeikunst vertrouwd zijn, veel uit te leeren. De nieuwe idee's welke zich op dit gebied baanbreken, komen ook hier naar voren, een enkele maal wordt er naar verwezen J. C. MUIJEN.

TUIN-DAHLIA'S.

HET begint nu tijd te worden om aan het opplanten der *Dahlia's* voor tuinversiering te gaan denken. Wanneer men ze nog niet besteld heeft, wordt dat meer dan tijd, wil men geen gevaar loopen na bestelling als antwoord te krijgen, dat de beste soorten uitverkocht zijn. Men verlieze toch niet uit het oog, dat de *Dahlia's* tegenwoordig zeer populair zijn en voor tuinversiering zeer veel worden gebruikt.

Naast de oudere Cactus- en Enkelbloemige *Dahlia's* zijn het tegenwoordig vooral de Pioen- en de Decoratieve-*Dahlia's*, die het meest voor tuinbeplanting worden gebruikt, en wij aarzelen geen oogenblik ze daar bijzonder geschikt voor te noemen. Van groot belang is het echter, dat zij goed worden behandeld en ontkend kan niet worden, dat het mislukken er van voor meerendeels de meeste gevallen aan een onoordeelkundige behandeling is te wijten.

De plaats, die men voor zijn *Dahlia's* uitzoekt, moet zoo open mogelijk zijn, zoodat zij volop van zon en frissche lucht kunnen profiteren; het is dus geraden ze niet onder boomen te planten.

De grond moet goed diep bewerkt, dus ongeveer 3 steek goed diep gespit en behoorlijk, doch weer niet al te zwaar, bemest worden.

Het meeste aanbeveling verdient het om jonge stekplanten te gebruiken, oude knollen kan men ook wel gebruiken, wanneer er maar voor gezorgd wordt daar, zoodra zij boven den grond komen, al de zwakke scheuten van weg te snijden, zoodat er slechts één, hoogstens twee op blijven om door te groeien.

Voor het uitplanten, dat in de eerste helft van Mei moet geschieden, lette men er vooral op, dat de potknolletjes niet droog zijn, aangezien zij dan slecht aanwortelen.

De plantjes moeten op een onderlingen afstand van 1 M. worden gezet, wil men er werkelijk plezier van hebben.

Zoodra zij 25 à 30 c.M. hoog zijn, zet men er een stokje bij, waar zij losjes aangebonden worden, tergelijkertijd kan men er dan voor de eerste maal het kopje uit nippen, waardoor men bevordert, dat zij zigscheuten vormen. Hebben de laatste een lengte van 25 c.M. bereikt, dan moet men voor het opbinden gaan zorgen. De ondervinding leerde ons, dat men het best doet er in den vorm van een gelijkzijdigen driehoek op $\frac{1}{2}$ M onderlingen afstand drie stokken meelken te zetten, die op $\pm 1\frac{1}{2}$ M. hoogte samengebonden worden; op afstanden van ongeveer 30 c.M. verbindt men die stokken onderling met malakka bindtouw. Aanvankelijk staat dit leelijk, doch lang duurt dit niet, daar de planten in korten tijd de stokken geheel aan het oog onttrekken. Telkens, wanneer een scheut lang genoeg is, wordt zij aan een der stokken of banden los vastgebonden, waardoor stukwaaien voorkomen wordt. De eerste knoppen ontwikkelen zich begin Augustus en bekijkt men een *Dahlia* nauwkeurig, dan zal men zien, dat iedere tak in een eindknop eindigt, dat op de twee knoppen, die zich daaronder bevinden, ook knoppen voorkomen en dat zich in de daaronder gelegen knoppen nieuwe scheuten ontwikkelen. Het is nu van belang, dat men alle knoppen en scheuten, die zich midden op de planten ontwikkelen, wegneemt, alleen die, welke zich op de twee bovenste knoppen en welke onder aan de plant zich bevinden, laat men doorgroeien. De bovenste geven de eerste bloemen en uit de onderste scheuten krijgt men later de mooiste najaarsbloemen. Op deze wijze worden de planten niet al te vol, en zullen de bloemen steeds goed zichtbaar zijn.

Zijn de bloemen uitgebloeid, dan moeten zij onmiddellijk worden weggesneden om daardoor uitputting der plant en het vormen van kleinere bloemen te voorkomen.

Het dunnen en ontknopen der *Dahlia's* wordt maar al te vaak verzuimd en daaraan is het dan juist te wijten, dat de planten te bossig worden en een verwilderd aanzien verkrijgen, terwijl dan de bloemen niet zichtbaar zijn. E. TH. W.

GLADIOLUS.

Het had er veel van of zich een jaar of vier à vijf geleden hier te lande een nieuwe z.g.n. windhandel begon te ontwikkelen; ditmaal niet in Tulpen, maar in Gladiolus.

Men hoorde van een bakker en een smid, die hun zaken verkochten om van de opbrengst Gladiolen te gaan kweken; de bladen vertelden van een handvol z.g.n. kralen, die voor een fabelachtige som waren verkocht; er werd handel in gedreven door personen, die heelemaal niet wisten wat een *Gladiolus* is en er nooit een bezeten hadden.

Gelukkig wisten de verschillende vereenigingen in de bloembollenstreek dezen handel spoedig in betere banen te leiden en de oorlog maakte er ten slotte voor goed een einde aan.

Toch toont deze neiging tot windhandel duidelijk aan, dat dit plantengeslacht in den laatsten tijd bijzonder populair geworden was en dit zal niemand verbazen, die ze kent, want een mooier zomerknolgewas laat zich moeilijk denken.

Er zijn tegenwoordig een aantal rassen van *Gladioli* in den handel, die met elkander in schoonheid wedijveren en die alle waard zijn om in den tuin gekweekt te worden.

De oudste verscheidenheid is de *Gladiolus gandavensis*, die reeds in 1841 door de firma van Houtte te Gent in den handel werd gebracht. Het hoofdkenmerk van deze is, dat zij een buitengewoon groote bloemtros vormt, waarvan de bloemen dicht op een staan.

De verschillende vormen van deze *Gladiolus* hadden langen tijd het rijk alleen, totdat op de in 1878 te Parijs gehouden wereldtentoonstelling door den Franschen kweker Victor Lemoine te Nancy een nieuw ras werd tentoongesteld, gewonnen uit de kruising van *Gl. purpureo auratum* met *Gl. gandavensis*. Van deze verscheidenheden, bekend onder den naam *Gl. Lemoinei* zijn de bloemen ronder en vertoonen de onderste bloembladeren een duidelijk sprekende vlek.

Weder was het Victor Lemoine, die op de Parijsche tentoonstelling van 1889, onder den naam *Gl. nanceianus*, een nieuw ras naar voren bracht, door hem gewonnen uit de kruising van *Gl. Sundersii* met *Gl. Lemoinei*. Dit ras kenmerkt zich, doordat de bloemen zeer groot zijn, haar bloembladeren staan wijd gespreid en de vlek op de onderste bloembladeren is sterk sprekend.

Nog werd eenige jaren later een ras in den handel gebracht onder den naam *Gl. Childsii*. Dit ras, oorspronkelijk van Duitschen oorsprong, heeft zijn ontstaan aan de zelfde kruising te danken als het voorgaande en is daar dan ook moeilijk van te onderscheiden.

Een geheel nieuw ras is in de laatste paar jaren op den voorgrond gekomen en het is vooral de Haarlemsche firma E. H. Krelage, die zich door het winnen daarvan verdienstelijk heeft gemaakt. Dit werd verkregen door het kruisen van de

Gl. primulinus met mooie laatbloeiende vormen.

De z.g.n. primulinus-hybriden zijn bijzonder sierlijk en vooral voor bloemwerken geschikt. Haar bloemen en bloemtroos zijn kleiner dan die van de voorgaande rassen, doch de eerste staan wijder uiteen en zijn daardoor beter afzonderlijk zichtbaar, daarbij is het bovenste bloemblad eigenaardig gebogen, zoodat het de daaronder liggende meeldraden en stamper als in een kapje tegen regen beschermt. De verscheidenheden van dit ras kenmerken zich door bijzonder fijne gele, zalmkleurige, oranje, rose en roode kleuren.

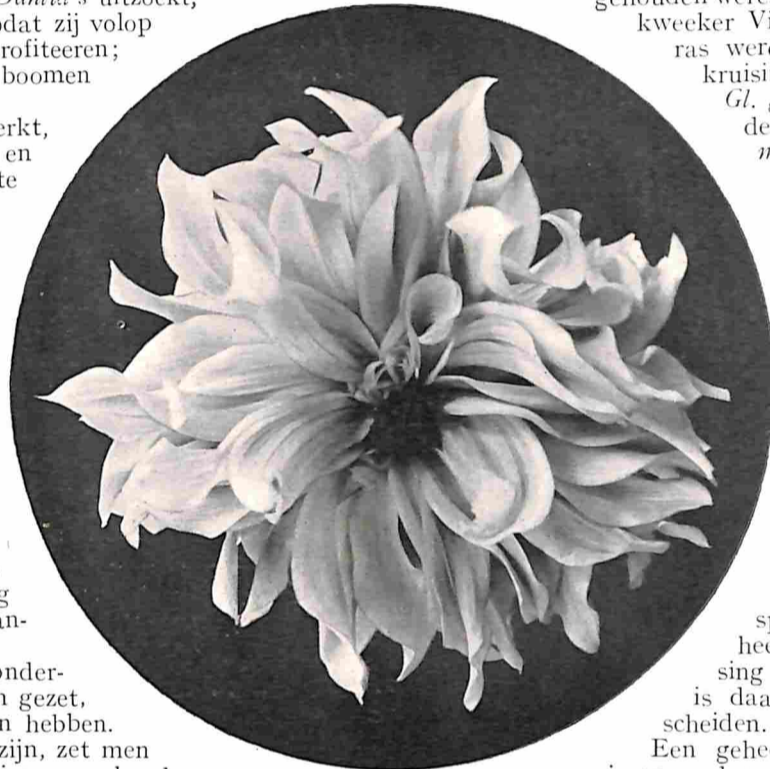
Ten slotte mag niet onvermeld blijven de ouderwetsche, maar nog steeds populaire *Gl. brenchleyensis*, die uitmunt door de fraaie donker mahoniehoutkleur harer bloemen.

Van al deze verschillende rassen nu hebben onze Hollandsche kweekers een aantal nieuwe verscheidenheden gewonnen, die zich kenmerken en door groote, mooi gevormde bloemen, en door prachtige fijne kleuren. Deze aanwinsten hebben in de tuinbouwereld zeer veel opgang gemaakt; zij werden in alle landen in groote hoeveelheden gevraagd, zooveel zelfs, dat de vraag het aanbod begon te overtreffen; van daar het ontstaan van den speculatieven handel.

De kultuur der *Gladiolus* is betrekkelijk zeer eenvoudig. Zij verlangen bij voorkeur een lichte, zonnige standplaats, doch groeien zelfs in halfschaduw nog vrij goed, van daar, dat zij zelfs in een stadstuin, mits die niet al te donker is, nog met succes kunnen geplant worden.

Zij nemen iederen, mits niet al te slechten en vochtigen tuingrond voor lief, hij moet echter van te voren behoorlijk gespit en een weinig bemest zijn.

De knollen kunnen van half Maart tot einde April of begin

TYPE VAN EEN MOOIE
PIOEN-DAHLIA.

Mei geplant worden, hoe later men dit doet, hoe later zij natuurlijk zullen bloeien.

De knollen moeten ongeveer 5 c.M. diep in den grond worden geplant.

Een bezwaar van de *Gladioli* is, dat zij niet erg vast in den grond staan en aangezien zij een vrij zwaar gewas maken nogal eens kans loopen om te waaien, waarom het geraden is, zoodra men ziet, dat zij haar bloemstengels gaan vormen, er stokjes achter te zetten, die vrij stevig moeten staan, en ze daar aan te binden.

Deze geringe zorg zullen zij ruimschoots door een prachtige bloei beloonen en een vak, er mede beplant, vertoont dan een kleurspel, waar men niet moede zal worden naar te kijken. Tegen het eind van October neemt men dan de knollen op en bewaart ze op een vorstvrije plaats.

Heeft men onder zijn *Gladioli* bijzonder mooie vormen ontdekt, dan merkt men die door er een bandje om te binden. Na het opnemen zal men onder aan de knol dikwijls een aantal kleine knolletjes vinden; dit zijn de z.g.n. kralen. Bewaart men die zorgvuldig en plant men ze het volgende voorjaar niet te laat op, dan zullen zij zich dat jaar nog tot krachtige knollen ontwikkelen, die den volgenden zomer normaal zullen bloeien en wier bloemen volmaakt gelijk aan die der moederplanten zullen zijn.

Zoo kan men ze z.g.n. rasecht voortkweken.

E. TH. W.

Wilde dieren, die ik gekend heb

19) DOOR E. THOMPSON SETON.

DE VOS VAN SPRINGFIELD.

HET was gemakkelijk te zien wat het eind zou zijn. Ranger volgde een versch spoor tot aan 't hol, en Spot, de fox-terrier, gaf te kennen, dat de familie thuis was, en deed toen zijn best, ze in 't hol te volgen.

Het geheele geheim was nu ontdekt, en de geheele familie ten doode opgeschreven. Een werkmans kwam met houweel en schop om het nest uit te graven, terwijl wij en de honden er om heen stonden. De oude Vix vertoonde zich spoedig in de naburige bosschen en voerde de honden naar de rivier toe, waar zij ze kwijt raakte door de eenvoudige list van op den rug van een schaap te springen. Het verschrikte dier holde eenige honderden meters door, en toen stapte Vix er van af, wel wetend, dat er nu een ontzettende gaping in het spoor was, en toen keerde zij naar het hol terug. Maar de honden, in de war geraakt door het afbreken van het spoor, deden hetzelfde en vonden Vix wanhopig om het hol heen zwerfend, tevergeefs trachtend ons van haar schatten af te leiden.

Ondertusschen was Paddy ijverig in de weer met zijn houweel en schop. Het gele, met grind vermengde zand, hoopte zich aan beide zijden op, en de schouders van den stoeren werkmans zonken langzamerhand onder den grond. Eindelijk, na een uur graven, aangevuurd door de woeste holpartijen van de honden achter de oude vos, die in de bosschen rond bleef dolen, riep Pat uit:

„Hier heb ik ze mijnheer!”

Het was 't hol aan 't eind van den langen gang, en daar, zoover mogelijk verstopt, lagen de vier wollige kleine vosjes.

Vóórdat ik tusschenbeiden kon komen had een moorddadige slag met de schop en een plotselinge overrompeling van den woesten terrier een eind aan 't leven van drie der jongen gemaakt. De vierde en kleinste werd slechts met moeite gered, door hem aan zijn staart in de hoogte te houden, buiten het bereik van de opgewonden honden.

Hij deed een kort gepiep hooren en zijn arme moeder kwam op dien kreet toelopen, en draaide in zóó'n nauwen cirkel om de plaats heen, dat zij stellig doodgeschoten zou zijn, als de honden haar niet onbewust beschermd hadden, want zij kwamen steeds er tusschen in en werden toen weer op een vruchteloze achtervolging geleid.

Het jonge vosje, dat nog leefde, werd in een tasch gestopt, waar het doodstil bleef liggen. Zijn ongelukkige broertjes werden weer in het nest geworpen en daarna met een paar schoppen aarde begraven.

Toen wij dit alles gedaan hadden, gingen we weer naar huis terug, en het kleine vosje werd spoedig aan een ketting op het erf vastgelegd. Niemand wist eigenlijk precies, waarom het in 't leven gehouden werd, maar niemand kon het over zijn hart krijgen om het te doden.

Het was een aardig diertje, dat het midden hield tusschen een vos en een lam. Zijn wollig snoetje en lijfje leken bijzonder veel op dat van een onschuldig lammetje, maar in zijn gele oogen lag een sluwheid en woestheid, die heelemaal niet bij een lam hooren.

Zoo lang er iemand in de buurt was, bleef hij in zijn hok liggen, en 't duurde wel een uur, nadat hij alleen gelaten was, voor hij 't waagde er uit te gluren.

Mijn raam nam nu de plaats in van den hollen lindeboom. Een aantal van de kippen van het soort, dat hij zoo goed kende, liepen op het erf rond. Laat in dien middag, toen zij in de buurt van den gevangene afgedwaald waren, klonk een plotseling gerammel van den ketting, en ons jonge vosje vloog op de dichtstbijzijnde kip af en zou haar gegrepen hebben, als het niet aan den ketting gelegen had, waardoor het met een plotseligen ruk tot

stilstand gebracht werd. Het kwam weer op zijn pooten terecht en droop af naar zijn hok, en hoewel het later verscheidene uitvallen waagde, mat het van te voren zóó goed zijn sprong af, dat het al of niet slaagde zijn prooi te bemachtigen binnen de lengte van den ketting en nooit weer met zoo'n pijnlijken ruk tot stilstand werd gebracht.

Toen de nacht inviel werd het kleine diertje erg onrustig, sloop uit zijn hok, maar kroop er bij het minste lawaai weer in, trok aan zijn ketting, en beet er van tijd tot tijd woedend in, terwijl hij hem met zijn voorpooten vasthield. Plotseling hield hij op als om te luisteren, toen, zijn zwarte neusje omhoog stekend, deed hij een beverigen, korten kreet hooren.

Dit werd nog een paar keer herhaald, en in den tusschentijd liep hij heen en weer en rukte aan den ketting. Toen kwam het antwoord: de kreet *Yap — yurr* in de verte van de oude vos. Na eenige minuten verscheen er een donkere gedaante op den stapel brandhout. Het jonge vosje kroop in zijn hok, maar kwam er dadelijk weer uit te voorschijn, en liep zijn moeder tegemoet met al de blijheid, die een vos maar aan den dag kan leggen.

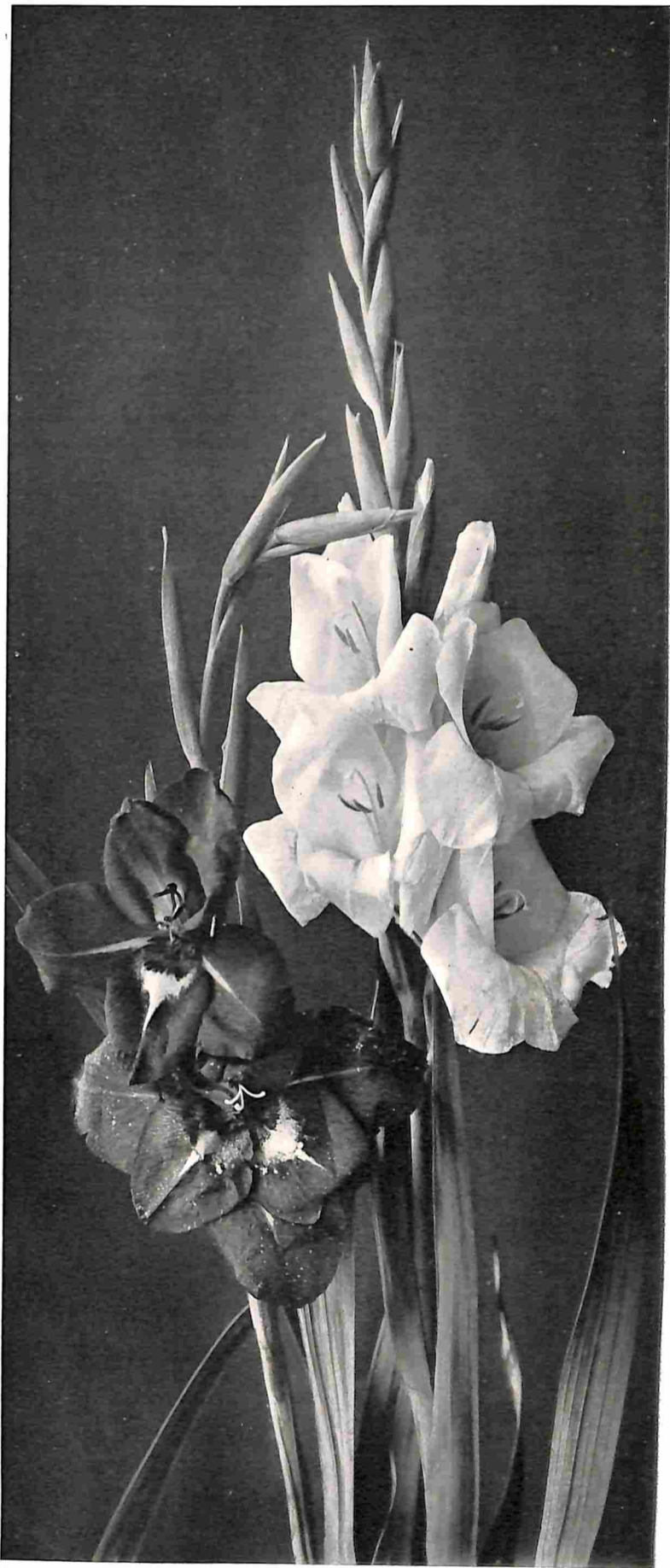

Foto C. Steenbergh.

TWEE GLADIOLUS-VERSCHEIDENHEDEN.

DE VLIET IN HET BOSCH VAN BREDIUS, HET VERMAARDE GOOISCHE LANDGOED, WELKS MOOIESTE GEDEELTE THANS VOOR HET PUBLIEK GESLOTEN IS. EEN WARE SLAG VOOR DE BEWONERS EN BEZOEKERS VAN HET GOOI.

Zoo snel als het weerlicht greep zij hem en keerde zich om, om hem langs denzelfden weg, waarlangs zij gekomen was, weg te dragen. Maar op het oogenblik, dat het eind van den ketting bereikt was, werd het jong plotseling uit den bek van zijn moeder gerukt, die, verschrikt door het openen van een venster, de vlucht nam over den houtstapel.

Een uur later had het jonge vosje opgehouden met heen en weer te loopen en te janken. Ik gluurde naar buiten, en in het maanlicht zag ik de gedaante van de moeder in haar volle lengte op den grond naast het jong, terwijl zij aan iets knabbelde — het geklank van ijzer bewees aan wat — het was die wreede ketting. En Tip, het jonge vosje, deed zich onderwijl te goed aan de warme moedermelk.

Toen ik naar buiten kwam, vluchtte zij in de donkere bosschen, maar daar, bij het hok, lagen twee muisjes, nog warm en met bloed bedekt, het voedsel, dat de trouwe moeder aan haar kleintje gebracht had. 's Ochtends ontdekte ik, dat de ketting erg glom zowat zestig centimeter lang vlak bij den halsband van het jonge vosje.

Door de bosschen naar het verwoeste nest geloopt, vond ik weer teekenen van Vix. De arme, bedroefde moeder was de verminkte lijkjes van haar jongen komen opgraven.

Daar lagen de drie kleine vosjes, nu alle schoon gelikt, en dicht bij ze lagen twee van onze kippen, die pas gedood waren. De nieuw opgeworpen aarde was bedekt met sporen, waaruit ik zien kon dat zij net als Rizpah bij haar dooden de wacht had gehouden. Hier had zij hun gewone maal gebracht, de buit van haar nachtelijken rooftocht. Hier had zij zich naast hen uitgestrekt en ze tevergeefs hun natuurlijke drank aangeboden, en gesmacht om ze als van ouds te voeren en te verwarmen; zij had echter slechts stijve lijkjes onder hun zachte velletjes gevonden, en hun kleine neusjes waren stil en bewegingloos.

Een diepe indruk van ellebogen, borst en kniegewrichten toonde aan waar zij in stille smart ter neder gelegen had, ze gadeslagen had en om ze getreurd had zooals een wilde moeder om haar jong kan treuren. Van dien tijd af kwam zij echter nooit meer naar het verwoeste hol, want zij was er nu zeker van dat haar jongen dood waren.

V.

Onze gevangene, Tip, die de zwakste van alle jongen geweest was, mocht zich nu in al haar liefde verheugen. De honden werden losgelaten om de kippen te bewaken. Den knecht werd bevolen op iedere oude vos, die in 't zicht kwam, te schieten, en ik

ook, maar ik besloot haar nooit te zien. Koppen van kippen, waar een vos dol op is, maar die honden nooit zullen aan raken, werden vergiftigd en overal in het bosch verspreid, en de eenige manier om 't ip te bereiken was over den houtstapel, als alle andere gevaren getrotseerd waren. En toch was de oude Vix er iederen nacht om haar kleintje te zoogen en het pas-gedoode kippen en wild te brengen. Telkens zag ik haar, hoewel zij nu kwam zonder den jammerkreet van den gevangene af te wachten.

Den tweeden nacht hoorde ik het gerammel van den ketting en ontdekte toen, dat de oude vos hard aan 't werk was om een gat in den grond te graven bij het hok van haar jong. Toen het diep genoeg was om het er half in te begraven, verzamelde zij het lange eind van den ketting, stopte dat in het gat, en vulde het weer met aarde. Triomfantelijk, in den waan dat zij den ketting nu kwijt was, greep zij den kleinen Tip bij zijn nek en keerde zich om om den houtstapel op te stormen, maar helaas, daar werd hij ruw uit haar greep los gerukt!

Het arme diertje, het jammerde bedroefd toen het weer in zijn hok kroop. Een half uur later was er een groote opschudding onder de honden, en door hun geblaf, dat hoe langer hoe verder weg klonk in de afgelegen bosschen, wist ik, dat zij Vix achterna zaten. Zij gingen in Noordelijke richting, naar den spoorbaan toe, en toen stierf het geluid weg. Den volgenden morgen was de hond niet teruggekomen. Wij begrepen spoedig hoe dat kwam. Vossen hebben al lang geleden geleerd wat een spoorbaan is, en hebben spoedig een middel bedacht om er hun voordeel uit te trekken. Een manier is, om als zij achtervolgd worden een langen tijd op de rails te loopen, net voor er een trein aankomt. Het spoor, dat op ijzer toch al moeilijk te ruiken is, wordt door den trein verwoest en dan is er altijd ook nog een kansje dat de hond door de locomotief gedood wordt. Een andere manier, die nog secuurder is, maar moeilijker om uit te voeren, is om de honden recht op een hoog viaduct te leiden net voor een trein uit, zoodat de trein ze daar op inhaalt en ze stellig te pletter worden geworpen.

Dit kunstje was nu uitgehaald, en onder het viaduct vonden wij de verminkte overblijfselen van den ouden Ranger, en begrepen er uit, dat Vix zich reeds aan 't wreken was.

Dienzelfden nacht keerde zij naar het erf terug, vóór Spot's vermoeide ledematen hem naar huis hadden kunnen brengen, en doodde weer een kip, bracht die naar Tip toe, en strekte zich hijgend en wel in haar volle lengte uit, zoodat hij zijn dorst kon lesschen. Zij scheen namelijk te denken, dat hij geen voedsel kreeg behalve wat zij hem bracht.

(Wordt vervolgd).